

RAPOR Z WIZYTACJI

(ocena programowa)

dokonanej w dniach 8-9 marca 2013 r. na kierunku „mechanika i budowa maszyn”
prowadzonym w ramach obszaru nauk technicznych na poziomie inżynierskich studiów
pierwszego I stopnia o profilu praktycznym realizowanych w formie studiów stacjonarnych
i niestacjonarnych w Instytucie Politechnicznym Państwowej Wyższej Szkoły Zawodowej
im. J. A. Komeńskiego w Lesznie

przez zespół oceniający Polskiej Komisji Akredytacyjnej w składzie:

przewodniczący: dr inż. Ryszard Szczebiot - członek PKA

członkowie:

prof. dr hab. inż. Zbigniew Korczewski – członek PKA,

prof. dr hab. inż. Zbigniew Gnutek – ekspert PKA,

Artur Gawryszewski – ekspert formalno-prawny,

Marcin Rzepecki – przedstawiciel PSRP.

Krótką informacją o wizytacji

Polska Komisja Akredytacyjna po raz drugi oceniała jakość kształcenia na kierunku „mechanika i budowa maszyn” prowadzonym na poziomie inżynierskich studiów pierwszego stopnia w Instytucie Politechnicznych Państwowej Wyższej Szkoły Zawodowej im. J. A. Komeńskiego w Lesznie.

Wizytacja została przeprowadzona z inicjatywy PKA.

Wizytacja została przygotowana i przeprowadzona zgodnie z obowiązującą procedurą. Raport Zespołu Oceniającego został opracowany na podstawie przedłożonego przez Uczelnię raportu samooceny oraz przedstawionej w toku wizytacji dokumentacji, spotkań i rozmów przeprowadzonych z władzami Uczelni oraz Wydziału, pracownikami i studentami, hospitacji zajęć i analizy wylosowanych prac etapowych i dyplomowych ocenianego kierunku.

Władze Uczelni i Wydziału stworzyły bardzo dobre warunki do pracy Zespołu Oceniającego PKA.

Załącznik nr 1 Podstawa prawna wizytacji

Załącznik nr 2 Szczegółowy harmonogram przeprowadzonej wizytacji uwzględniający podział zadań pomiędzy członków zespołu oceniającego.

1. **Koncepcja rozwoju ocenianego kierunku sformułowana przez jednostkę¹.**

- 1) Koncepcja kształcenia nawiązuje do misji Uczelni oraz odpowiada celom określonym w strategii jednostki,

Uczelnia została utworzona na mocy Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 15 czerwca 1999 r. w sprawie utworzenia Państwowej Wyższej Szkoły Zawodowej w Lesznie (Dz. U. nr. 55 poz. 576). Na mocy rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej i Sportu z dnia 15 listopada 2002 r. w sprawie przekształceń w PWSZ w Lesznie (Dz. U nr 203 poz. 1713) dokonano zmiany nazwy „Państwowa Wyższa Szkoła Zawodowa w Lesznie” na nazwę „Państwowa Wyższa Szkoła Zawodowa im. Jana Amosa Komeńskiego w Lesznie”. Początkowo kształcenie prowadzone było na specjalności „eksploatacja i diagnostyka maszyn”, ale w związku ze zmianą ustawy prawo o szkolnictwie wyższym oraz ustawy o wyższych szkołach zawodowych, decyzją Nr DSW-2-BR-4002-297/04 Ministra Edukacji Narodowej i Sportu z dnia 30 września 2004 r. przyporządkowano powyższą specjalność do kierunku „mechanika i budowa maszyn”. W chwili przeprowadzania oceny programowej na wyżej wymienionym kierunku studiów, kształcenie prowadzone jest na następujących specjalnościach: „diagnostyka i eksploatacja maszyn”, „diagnostyka samochodowa”, „komputerowe wspomaganie produkcji” oraz „bezpieczeństwo i higiena pracy w przedsiębiorstwach produkcyjnych i usługowych”. Koncepcja kształcenia na kierunku „mechanika i budowa maszyn” jest ściśle powiązana ze strategią Instytutu Politechnicznego (2012-2016).

Instytut Politechniczny Państwowej Wyższej Szkoły Zawodowej w Lesznie działając, jako jeden z ośmiu w tej uczelni realizuje jej misję w Lesznie, Powiecie Leszczyńskim i powiatach ościennych. Sposób realizacji misji przedstawiono w planie działania IP PWSZ w Lesznie na lata 2012-2016. Istotnym elementem tego obszaru administracyjnego południowej Wielkopolski jest zgrupowanie około 300 małych i średnich przedsiębiorstw produkcyjnych i usługowych (w tym np. Leszczyńska Fabryka Pomp sp. z o.o., Leszczyńskie Okucia Budowlane S.A. i inne). Prowadzenie przez Instytut Politechniczny kształcenia na kierunku Mechanika i Budowa Maszyn w czterech specjalnościach tj. bezpieczeństwo i higiena pracy w przedsiębiorstwach produkcyjnych i usługowych, komputerowe wspomaganie produkcji, diagnostyka i eksploatacja maszyn oraz diagnostyka samochodowa jest z jednej strony realizacją aspiracji edukacyjnej młodzieży tego regionu a z drugiej odpowiedzią na zapotrzebowanie firm na wykwalifikowaną kadrę. Przyjęta koncepcja kształcenia obejmuje wskazanie profilu, którym jest profil praktyczny, poziom kształcenia tj. pierwszy stopień (siedmiosemestralne studia inżynierskie), formę: stacjonarne i niestacjonarne, a także wymienione wyżej specjalizacje. Uczelnia znajduje się w okresie przejściowym polegającym na tym, że wyżej zadeklarowany profil kształcenia realizowany jest w roku akademickim 2012/2013 wyłącznie na I roku, zarówno studiów stacjonarnych jak i niestacjonarnych. Natomiast lata II-IV z przygotowanymi planami i programami wg standardów obowiązujących dla kierunku MiBM. Misja PWSZ w Lesznie, przyjmująca w chwili obecnej postać Uchwały nr 3/2013 Senatu Państwowej Wyższej Szkoły Zawodowej im. Jana Amosa Komeńskiego w Lesznie z dnia 17 stycznia 2013r. zawiera zadania, jakie sobie Uczelnia wyznacza do realizacji w odniesieniu do wszechstronnego kształcenia młodzieży, inspirowania rozwoju postaw twórczych, humanistycznych i prospołecznych, wspieranie rozwoju gospodarczego i kulturalnego w społeczności lokalnej przy zachowaniu i rozwijaniu samorządności. Misji tej sprzyjać powinna współpraca z różnymi grupami społecznymi, w

¹ Punkty 1 – 8 wraz z podpunktami odpowiadają kryteriom określonym w statucie Polskiej Komisji Akredytacyjnej.

których Uczelnia upatruje interesariuszy zewnętrznych. Statutowym organem reprezentującym pozauczelniane środowiska opiniotwórcze jest Konwent PWSZ w pracach, którego biorą udział przedstawiciele Regionalnej Izby Przemysłowo-Handlowej (od 24.11.2011 r.).

Kształcenie na kierunku Mechanika i Budowa Maszyn wzbogacone zostało w wyniku sugestii, ze strony PKA i Konwentu o trzy specjalności (tj. diagnostyka samochodowa, komputerowe wspomaganie produkcji i bezpieczeństwo i higiena pracy w przedsiębiorstwach produkcyjnych i usługowych).

Zamieszczone w „Planie działania IP PWSZ w Lesznie na lata 2012-2016” oraz częściowo zrealizowane zadania dotyczące kształcenia na kierunku Mechanika i Budowa Maszyn dotyczą wdrożenia studiów dualnych polegających na zwiększeniu udziału studentów w praktykach realizowanych w wybranych przedsiębiorstwach w formie umowy o pracę świadczoną naprzemiennie z nauką na Uczelni. Władze Instytutu Politechnicznego powołały Pełnomocnika ds. Studiów Dualnych i podpisały ostatnio stosowne umowy, z co najmniej trzema dużymi firmami. Działania te przyczynią się do pełniejszej realizacji przyjętego w programie KRK profilu kształcenia praktycznego na MiBM w PWSZ w Lesznie.

Różnorodność kształcenia na kierunku Mechanika i Budowa Maszyn w PWSZ w Lesznie wyraża się poprzez możliwość wyboru czterech specjalizacji a w ich obszarze także wyboru zespołu przedmiotów, które pozwalają na ukształtowanie absolwenta przygotowanego do pracy w zróżnicowanym technicznie środowisku odpowiadającym współczesnym potrzebom (firmy transportowe produkujące sprzęt do odśnieżania, firmy obsługi diagnostycznej samochodów i inne). Równocześnie, jako niosącą ładunek innowacyjności należy wymienić specjalizację komputerowe wspomaganie produkcji. Jej absolwenci są inspiratorami informatyzacji wytwarzania i usług w firmach regionalnych.

Jako innowacyjne należy też uznać studia dualne, w których nacisk kładzie się na praktykę przemysłową. Potrzeba zaangażowania firm w proces kształcenia dualnego jest gwarantem tego, że są to zazwyczaj przedsiębiorstwa o dużym potencjale innowacyjnym wymagające elastycznego formułowania oczekiwań co do efektów kształcenia. Elastyczne kształtowanie potrzeb jest wykorzystywane przez władze regionalne, które wspierając Uczelnię stawiają jej absolwentom wymagania praktycznego przygotowania w oczekiwanym obszarze.

- 2) wewnętrznymi i zewnętrznymi interesariuszami uczestniczą w procesie określania koncepcji kształcenia na danym kierunku studiów, w tym jego profilu, celów, efektów oraz perspektyw rozwoju.

W procesie określania koncepcji kształcenia na kierunku „mechanika i budowa maszyn” Uczelnia, a także Instytut Politechniczny ściśle współpracują z interesariuszami wewnętrznymi takimi jak studenci powyższego kierunku studiów, pracownicy administracji czy nauczyciele akademicy prowadzący zajęcia na ocenianym kierunku studiów. W gronie interesariuszy zewnętrznymi znajdują się przedstawiciele takich firm jak: Zakłady Przemysłowe Miasta Leszna, Leszczyńska Fabryka Pomp Sp. z o.o., Leszczyńskie Okucia Budowlane (LOB) S.A., Firma Dobrowolski Sp. z o.o. Ponadto w dniu 24 stycznia 2011 r. podpisano porozumienie z Regionalną Izbą Przemysłowo-Handlową, której przedstawiciel zasiada w Konwencie Uczelni.

Zewnętrzni interesariusze zgrupowani między innymi w Konwencie PWSZ im. Jana A. Komeńskiego w Lesznie (tj. Prezydent Miasta Leszna, przedstawiciel Wojewody Wielkopolskiego, przedstawiciel Marszałka Województwa Wielkopolskiego, Starosta Powiatu

Leszczyńskiego, Prezes Leszczyńskiego Towarzystwa Przyjaciół Nauk, Prezes Regionalnej Izby Przemysłowo-Handlowej w Lesznie, Dyrektor Banku prowadzącego obsługę finansową Uczelni) byli inicjatorami powołania na ocenianym kierunku dwóch specjalności: „Diagnostyka Samochodowa” oraz „Bezpieczeństwo i higiena pracy w przedsiębiorstwach produkcyjnych i usługowych”.

Duży wpływ na ustalanie koncepcji kształcenia na ocenianym kierunku ma środowisko pracowników Politechniki Poznańskiej, z której pochodzi (II etat) wielu pracowników Uczelni. PWSZ w Lesznie podpisało umowę z Politechniką Poznańską o współpracy dydaktycznej. Interesariusze Ci mają duży pozytywny wpływ na określanie celów i efektów kształcenia oraz metodologię postępowania we wdrażaniu KRK. Duży wpływ na kształtowanie i dostosowywanie celów i efektów kształcenia na ocenianym kierunku ma środowisko przemysłowe skupione w Regionalnej Izbie Przemysłowo-Handlowej, zwłaszcza w zakresie przygotowywania i odbywania praktyk i badań naukowych (np. firmy „Dobrowolski sp. z o.o. ze Wschowy, HJ Heinz Polska s.a., c&c Partners Telecom sp. z o.o. i in.), z którymi Uczelnia zawarła stosowne porozumienia.

Wewnętrzną grupą interesariuszy są studenci, których reprezentują przedstawiciele w organach Kolegialnych. Środowisko studenckie ma jednak odczucie zbyt małego wpływu na ustalanie koncepcji kształcenia na kierunku MiBM oraz dostępu do sylabusów.

Drugą grupę wewnętrznych interesariuszy są pracownicy zwłaszcza nauczyciele akademicy. Grupa ta w Instytucie Politechnicznym poprzez organ kolegialny o charakterze doradczym – Radę Instytutu, może opiniować (i opiniuje) sprawę koncepcji kształcenia, w tym określenia celów i efektów kształcenia.

Z opinii przedstawionych podczas spotkania ZO ze studentami wizytowanego kierunku wynika, iż nie posiadają oni wystarczającego wpływu na ustalanie jego koncepcji kształcenia. Prezentowane stanowisko wynika głównie z braku świadomości posiadania swojego przedstawiciela w organach Uczelni oraz Instytutu, a co za tym idzie, możliwości aktywnego zgłaszania postulatów związanych z omawianym punktem oceny. Studenci nie uczestniczą w określaniu celów i efektów kształcenia, a z przeprowadzonych rozmów wynika, iż dostęp do już określonych planów kształcenia jest niewystarczający. Podczas wizytacji nie zostały przedstawione inicjatywy studenckie, które miałyby wpływ na zmiany w koncepcji kształcenia ocenianego kierunku. Należy jednocześnie zauważyć, że mimo powołania w dniu 31 marca 2013r. Uczelnianej Komisji ds. Jakości Kształcenia oraz Instytutowych Zespołów ds. Jakości Kształcenia, wpływ studentów na aspekty związane z zapewnianiem jakości kształcenia na kierunku, w tym efektów kształcenia, pozostaje na niskim poziomie. W strukturach organów może zasiadać jeden przedstawiciel studentów. Przedstawiciel studentów nie był studentem wizytowanego kierunku.

Ocena końcowa 1 kryterium ogólnego: w pełni

Syntetyczna ocena opisowa stopnia spełnienia kryteriów szczegółowych

1) Oceniając powiązania założonej koncepcji kształcenia w Instytucie Politechnicznym PWSZ w Lesznie z misją Uczelni i strategią Instytutu należy podkreślić, że przedstawione w misji cele znajdują odbicie w dotychczasowych formach i planach studiów, a sposób ich realizacji przedstawiono w Planie działania IP PWSZ w Lesznie na lata 2012-2016. ZO stwierdza, że oferta kształcenia na kierunku MiBM jest różnorodna, co do treści i formy, zapewniająca podstawy rozwoju innowacyjności i elastycznego reagowania na potrzeby otoczenia.

2) ZO stwierdza, że istnieją instytucjonalne i rzeczywiste formy uwzględniania opinii zewnętrznych interesariuszy w odniesieniu do koncepcji kształcenia na kierunku MiBM. Przykładem tego jest powołanie dwóch specjalności i udział firm w formułowaniu celów i efektów kształcenia na profilu praktycznym, zwłaszcza w odniesieniu do praktyk jak i kształcenia dualnego. ZO formułuje opinię o konieczności szerszego włączenia w prace nad koncepcją kształcenia interesariuszy wewnętrznych, a w szczególności aktywizowania studentów. Możliwości formalne w tym względzie dają prace nad wdrożeniem KRK. ZO nie stwierdził w przedstawionych dokumentach informacji o ocenie przez interesariuszy zewnętrznych zrealizowanych na Uczelni ich sugestii.

2. Spójność opracowanego i stosowanego w jednostce opisu zakładanych celów i efektów kształcenia dla ocenianego kierunku oraz system potwierdzający ich osiągnięcie

Podczas programowej oceny jakości kształcenia na kierunku „mechanika i budowa maszyn” poddano oglądowi dokumentację dotyczącą weryfikacji oceny/efektów kształcenia (protokoły egzaminacyjne, karty okresowych osiągnięć studenta, dyplomy wraz z suplementami), która jest przechowywana w teczkach studentów (absolwentów), i jest sporządzana zgodnie z obowiązującymi przepisami rozporządzenia Rozporządzenie Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego w sprawie dokumentacji przebiegu studiów z dnia 14 września 2011 r. (Dz. U. Nr 201, poz. 1188) oraz rozporządzenia Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 19 grudnia 2008 r. w sprawie rodzajów tytułów zawodowych nadawanych absolwentom studiów i wzorów dyplomów oraz świadectw wydawanych przez uczelnie (Dz. U. Nr 11 z 2009 r., poz. 61). Zasady dyplomowania w Państwowej Wyższej Szkole Zawodowej im. J. A. Komeńskiego w Lesznie zostały opisane w Regulaminie Studiów, a także w odrębnym dokumencie p.t. regulamin dyplomowania.

Akta osobowe studentów przechowywane są zgodnie z § 4 ust. 2 rozporządzenia Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 14 września 2011 r. w sprawie dokumentacji przebiegu studiów (Dz. U. Nr 201, poz. 1188)

- 1) Zakładane przez jednostkę efekty kształcenia odnoszące się do danego programu studiów, stopnia i profilu, kształcenia są zgodne z wymogami KRK oraz koncepcją rozwoju kierunku; zakładane efekty kształcenia na kierunkach o profilu praktycznym uwzględniają oczekiwania rynku pracy lub wymagania organizacji zawodowych, umożliwiające uzyskanie uprawnień do wykonywania zawodu, a na kierunkach o profilu ogólnoakademickim wymagania formułowane dla danego obszaru nauki, z której kierunek się wywodzi; opis efektów jest publikowany.

Z dostarczonej ZO dokumentacji wynika, że prace nad implementacją Krajowych Ram Kwalifikacji dla ocenianego kierunku znajdują się w fazie realizacji. Na pierwszej stronie raportu samooceny został określony obszar kształcenia i dziedzina naukowa: „nauki techniczne”, do których przyporządkowane zostały efekty kształcenia (kwalifikacje) na kierunku „mechanika i budowa maszyn”, natomiast nie określono dyscyplin naukowych związanych z kierunkiem kształcenia. Sprawę brakujących dyscyplin wyjaśnia udostępniona czasie wizytacji ZO Uchwała nr 10/2012 Senatu PWSZ w Lesznie z dnia 10 kwietnia 2012 r. w sprawie określenia efektów kształcenia dla studiów prowadzonych w Uczelni, która w Załączniku nr 3 określa dwie dyscypliny naukowe: „mechanika” (dyscyplina wiodąca)

i „budowa i eksploatacja maszyn”, do których odnoszą się efekty kształcenia na ocenianym kierunku studiów „mechanika i budowa maszyn”.

Na stronie 19 raportu samooceny, w tabeli II.3 wskazano dyscypliny naukowe reprezentowane przez nauczycieli akademickich prowadzących zajęcia na ocenianym kierunku studiów, w tym stanowiących minimum kadrowe. Wyszczególniona w tabeli dyscyplina naukowa „metaloznawstwo” nie istnieje w wykazie obszarów wiedzy, dziedzin nauki i sztuki oraz dyscyplin naukowych i artystycznych, stanowiącym załącznik do rozporządzenia Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 8 sierpnia 2011 r.

W czasie wizytacji ZO wyjaśniono, że był to wpis omyłkowy (powinno być „inżynieria materiałowa”).

ZO zaleca jednoznaczne określenie dyscyplin naukowych, do których odnoszą się kierunkowe efekty kształcenia w dokumencie: „Ogólna charakterystyka studiów I stopnia na kierunku mechanika i budowa maszyn”.

W załączniku do Raportu Samooceny zamieszczono macrycę efektów kształcenia dla kierunku studiów Mechanika i Budowa Maszyn. Można stwierdzić po jej analizie, że istnieje spójność i zgodność pomiędzy założonymi celami kształcenia na kierunku MiBM a efektami kształcenia w obszarze nauk technicznych. Poddając analizie zgodność kierunkowych efektów kształcenia dla kierunku Mechanika i Budowa Maszyn, z przykładowymi efektami kształcenia w obszarze nauk technicznych, można stwierdzić, że w kategorii wiedzy oraz kompetencji społecznych jest pełna zgodność. W kategorii umiejętności brak natomiast odniesienia do T1P_U3, T1P_U17, T1P_U18 i T1P_U19. W wykazie kierunkowych efektów kształcenia brak odniesienia do efektów kształcenia prowadzących do uzyskania kompetencji inżynierskich.

Pełna ocena możliwości osiągnięcia ogólnych i specyficznych efektów kształcenia jest utrudniona ze względu na brak sprecyzowanych celów i szczegółowych efektów kształcenia dla części modułów (przedmiotów) w konwencji KRK. W odniesieniu do pierwszego roku studiów na ocenianym kierunku w udostępnionych ZO materiałach znajduje się 9 sylabusów na 16 zaanonsowanych w macrycy modułów kształcenia.

Niewystarczająca również jest przejrzystość macierzy, która dla wielu przedmiotów powiela efekty kształcenia uzyskiwane w ramach wcześniejszych semestrów, nie uwzględniając stopnia ich realizacji, czy przyrostu kompetencji w ramach danego efektu. Dalsza analiza macierzy wykazuje również niezrozumiały brak ciągłości w ich tworzeniu, zaobserwowany przez nieuwzględnienie w jej ramach praktyki studenckiej, czy też brak jakiegokolwiek przydziału efektów kształcenia dla części realizowanych przedmiotów (np. ćwiczenia z fizyki na pierwszym semestrze, wykład z grafiki inżynierskiej na drugim semestrze, czy ćwiczenia z języka obcego na czwartym semestrze).

W stosunku do pozostałych przedmiotów, nauczanie odbywa się w oparciu o tradycyjną kartę opisu kursu. Odnosząc się do kształcenia na latach II-IV można uznać, że realizowane jest ono zgodnie z wymogami standardów studiów dla kierunku MiBM.

Praktyka zawodowa trwa 12 tygodni a udział wykładów w stosunku do innych form kształcenia wynosi na studiach stacjonarnych około 49 %, a na niestacjonarnych, około 45%, co zapewnia osiągnięcie odpowiednich efektów kształcenia praktycznego.

Stanowisko studentów prezentowane podczas spotkania z ZO PKA świadczy, iż nie posiadają oni stałego i powszechnego dostępu do opisu założonych efektów kształcenia, a wiedzę nt. sylwetki absolwenta kierunku czerpią na podstawie zdawkowych informacji zamieszczonych na stronie internetowej Uczelni i Instytutu. Szczegółowe pytania kierowane do studentów podczas spotkania z ZO PKA potwierdzają również, iż studenci dotychczas nie

mieli do czynienia z opisami efektów kształcenia, nie wiedzą, czym są Krajowe Ramy Kwalifikacji, a także nie są świadomi potrzeby i przyczyn ich wprowadzenia.

- 2) efekty kształcenia danego programu zostały sformułowane w sposób zrozumiały i są sprawdzalne,

Sposób formułowania efektów kształcenia dla poszczególnych modułów, dostępnych w Raporcie Samooceny jest w większości zrozumiały. Pozwala on na sformułowanie klarownego systemu weryfikacji. Kryteria oceniania zamieszczono w karcie modułu kształcenia. Jednak, jak wspomniano wyżej nie wszystkie moduły zostały opracowane, co utrudnia dokładniejszą opinię. Ocena efektów dla standardów kształcenia zostanie omówiona niżej.

Z uwagi na zadeklarowany przez studentów niewystarczający dostęp do macierzy efektów kształcenia, opinia na ich temat od tej grupy interesariuszy wewnętrznych nie była możliwa do uzyskania. Analiza własna przeprowadzona na dostarczonych przez Uczelnię matrycach sugeruje, iż studenci mogą mieć problemy w ich zrozumieniu i przyporządkowaniu konkretnych efektów do prowadzonych przedmiotów, z uwagi na ich znaczne rozbudowanie w ramach jednego oznaczenia.

- 3) jednostka stosuje przejrzysty system oceny efektów kształcenia, umożliwiający weryfikację zakładanych celów i ocenę osiągania efektów kształcenia na każdym etapie kształcenia; system ten jest powszechnie dostępny.

Analiza i ocena systemu weryfikacji efektów kształcenia.

W przypadku systemu weryfikacji efektów kształcenia analizowano dwa aspekty:

- wewnętrzny system zapewniania jakości (p. punkt 8 raportu) oraz
- elementy systemu potwierdzającego ich osiągnięcie.

Wśród tych ostatnich ZO podczas wizytacji zwracał uwagę na:

- metod weryfikacji efektów kształcenia,
- analizę wyrywkową prac okresowych i weryfikację systemu ich oceny,
- ocenę prac dyplomowych i poprawności procesu dyplomowania,
- ocenę zjawiska odsiewu,
- ocenę procesu rekrutacji.

W załączniku nr 4 zamieszczono ocenę 15 prac dyplomowych oraz analizę przebiegu procesu obrony. Należy zwrócić uwagę, że istnieje i obowiązuje zarządzenie Rektora PWSZ w Lesznie nr 20/2011 z 30 sierpnia 2011r. w sprawie szczegółowych zasad i trybu sprawowania opieki naukowo-dydaktycznej nad pracami dyplomowymi studentów na studiach stacjonarnych, niestacjonarnych i podyplomowych. Zarządzenia to bardzo dobrze służy weryfikacji efektów kształcenia. Oceniane prace w dużym stopniu wypełniają wymagania ww. Zarządzenia. Oprócz prac dyplomowych w załączniku 4 omówiono również, jako okresowe prace przejściowe konstrukcyjne. Jedna z prac, dotycząca projektu rębaka do drewna nie zawierała szczegółowych założeń projektowych. Brak w niej obliczeń zarówno parametrów użytkowych jak i wytrzymałościowych, brak rysunków złożeniowych i wykonawczych. Student nie wykazał, że rozumie i potrafi wykorzystać etapy projektowania, potrafi wykonać kilka wersji rozwiązań i wybrać najodpowiedniejszą. Wg ZO praca powinna zostać oceniona negatywnie a otrzymała ocenę dostateczną. W drugim przypadku można w pracy wykazać elementy procesu projektowania: wykonano częściowo rysunki oraz

przedstawiono niezbędne obliczenia. Ocenę db plus można uznać za uzasadnioną. Prowadzący kurs nie przedstawił w sylabusie systemu ocen a na projekcie ocenie nie podaje jej uzasadnienia lub komentarza.

System weryfikacji efektów kształcenia w części sylabusów dotyczących modułów kształcenia zwiera uniwersalny sposób punktowanego oceniania efektów. Brak jest jednak takiego jednolitego systemu w odniesieniu do oceny prac zaliczeniowych, sprawozdań laboratoryjnych, projektów i sprawozdań z praktyk dla studentów uczących się w oparciu o standardy kształcenia.

Dostępność informacji na temat stosowanego systemu ocen efektów kształcenia jest ograniczona do informacji przekazanych przez prowadzącego na pierwszych zajęciach. Nie sprzyja to standaryzacji wymagań.

Analizę skali i przyczyny odsiewu można ocenić w oparciu o liczbę kandydatów przyjętych na I rok w wybranym roku akademickim i obecną liczbę studiujących na roku odpowiadającym rekrutacji. Dane dla ostatnich czterech lat zebrano w tabeli.

Rok akademicki	Stacjonarne				Niestacjonarne			
	Przyjęci	Studiujący		Odsiew	Przyjęci	Studiujący		Odsiew
		Rok	Liczba			Rok	Liczba	
2012/2013	48	I	41	7	44	I	30	14
2011/2012	50	II	29	21	50	II	26	24
2010/2011	60	III	36	24	73	III	34	39
2009/2010	41	IV	18	23	55	IV	18	27

Wartość rubryki studiujący nie zawiera danych o liczbie studentów studiujących po urlopiach i wznowieniu. Jednak liczby określające odsiew pozostają bardzo wysokie. W Raporcie Samooceny odpowiedzialnością za ten stan rzeczy obarczono: przedmioty progowe, złe przygotowanie ze szkoły średniej, a także sytuację materialną studentów.

W czasie spotkań z pracownikami wskazywali oni również brak determinacji młodzieży w pokonywaniu trudności edukacyjnych, pomimo tworzonych ze strony Uczelni warunków do uzupełnienia braków edukacyjnych studentów.

Wymagania wstępne dla kandydatów na ocenianym kierunku określone są dla każdego roku Uchwałą Senatu PWSZ. W latach „wzmoczonego naboru” selekcja polegała na punktowej ocenie każdego kandydata z preferencją przedmiotów – matematyka, fizyka. Aktualnie prowadzony jest system punktacji kandydata z przedmiotów o profilu podstawowym (mnożonym razy 1 punkt na 1%) a dla profilu poszerzonego stosuje się mnożnik 1,2 pkt za 1%, ale w związku z małą liczbą chętnych przyjmowani są wszyscy kandydaci, przy zachowaniu wyliczonego rankingu punktowego dla klarownego obrazu przyszłego studenta. Na kierunku Mechanika i Budowa Maszyn w ostatnich 3 latach obserwuje się zwiększony nabór kandydatów na studia stacjonarne i niestacjonarne, gdyż w regionie leszczyńskim wybór tego kierunku studiów z dużym prawdopodobieństwem gwarantuje pracę. Większość studentów studiów niestacjonarnych jest pracownikami okolicznych przedsiębiorstw i jest kierowana na studia przez swoich pracodawców, część z nich podejmując studia pragnie polepszyć swój status w zakładzie pracy. Są oni dobrze przygotowani do podjęcia studiów oraz posiadają znaczną wiedzę praktyczną. Oferta PWSZ skierowana jest przede wszystkim do maturzystów średnich szkół technicznych i liceów ogólnokształcących. Ofertę kieruje się również do innych szkół ponadgimnazjalnych, gdzie pracownicy Instytutu rokrocznie spotykają się z maturzystami.

Studenci podlegają weryfikacji osiągnięć zakładanych efektów kształcenia w oparciu o kolokwia, egzaminy oraz sprawozdania z zajęć laboratoryjnych i praktyk. Z prezentowanej przez studentów opinii wynika, iż jest to system wystarczający do potwierdzenia wymagań stawianych przez prowadzących, z zaznaczeniem, iż nieznaną macierzy kształcenia nie pozwala im na jednoznaczną, pozytywną ocenę pokrycia wszystkich jej kategorii przez wspomniane metody. Sposób weryfikacji osiągnięć w trakcie semestru podawany jest przez prowadzącego na pierwszych zajęciach w semestrze i jest to dotychczas jedyny sposób informowania studentów nt. stosowanego systemu oceny dla weryfikacji efektów kształcenia. Niepokojące wydają się przypadki sygnalizowane przez studentów, gdy prowadzący przeprowadza inną formę rozliczenia zajęć niż została ustalona np. zamiana zaliczenia na egzamin podczas trwania sesji, czy zlecenie pracy w domu zamiast przeprowadzenia regularnych zajęć ćwiczeniowych (przykład zanotowany w odniesieniu do ćwiczeń z mechaniki technicznej). Należy zwrócić uwagę na wprowadzenie większej standaryzacji wymagań dotyczących poszczególnych ocen oraz zwiększenia ich transparentności.

- 4) jednostka monitoruje kariery absolwentów na rynku pracy, a uzyskane wyniki wykorzystuje w celu doskonalenia jakości procesu kształcenia.

Materiał przedstawiony ZO przez Biuro Karier PWSZ w Lesznie pokazuje, że:

- badano losy absolwentów PWSZ z lat 2002-2008, 2009-2012 oraz z roku 2013,
- bada opinie pracodawców o kwalifikacjach potrzebnych pracownikom poszukiwanym obecnie i za 5 lat,
- bada motywę podjęcia edukacji w PWSZ w Lesznie (badanie studentów I rok),
- zbiera opinie o jakości usług edukacyjnych PWSZ w Lesznie.

Poszczególne tematy badań znajdują się na różnych poziomach zaawansowania tj zostały zakończone a z wynikami zaznajomiono władze Uczelni lub są prowadzone albo przygotowywane do badań. Zespół Pracowników Biura Karier w PWSZ w Lesznie posiada bardzo dobrą wizję potrzeb, które związane są z wiedzą o potrzebach edukacyjnych formowanych przez pracodawców i aspiracjach młodzieży. Jest też dobrze przygotowany od strony metodologii badań i stanowi cenne ogniwo USZJK.

Załącznik nr 4 Ocena losowo wybranych prac etapowych oraz dyplomowych

Ocena końcowa 2 kryterium ogólnego⁴ znacząco

Syntetyczna ocena opisowa stopnia spełnienia kryteriów szczegółowych

1) Analiza zgodności założonych celów oraz specyficznych i szczegółowych efektów kształcenia dla kierunku MiBM można stwierdzić, że istnieje spójność i zgodność pomiędzy w.w. a efektami kształcenia w obszarze nauk technicznych.

Efekty kierunkowe w kategorii wiedzy oraz kompetencji społecznych pokrywają wszystkie efekty obszarowe a w kategorii umiejętności brak odniesienia do efektów T1P_U3, T1P_U17, T1P_U18 i T1P_U19. dla pierwszego poziomu kwalifikacji i profilu praktycznego. W wykazie kierunkowych efektów kształcenia brak odniesienia do efektów kształcenia prowadzących do uzyskania kompetencji inżynierskich.

ZO zaleca jednoznaczne określenie dyscyplin naukowych, do których odnoszą się kierunkowe efekty kształcenia.

Dostęp do macierzy efektów kształcenia przez studentów jest niewystarczający. Studenci nie mają świadomości nt. istnienia i przeznaczenia opisów kierunku w oparciu o efekty kształcenia.

2) Sposób formułowania efektów kształcenia dla poszczególnych modułów dostępnych w Raporcie Samooceny jest w większości zrozumiały i pozwala na sformułowanie klarownego systemu weryfikacji. Jednak nie wszystkie moduły zostały opracowane.

3) Analiza i ocena systemu weryfikacji efektów kształcenia pokazała, że jest wielowątkowa. Najbardziej precyzyjnie opisana i stosowana jest dla procesu dyplomowania. W innych przypadkach częściowo bazuje na systemie punktowym lub werbalnym przekazie prowadzącego zajęcia na pierwszych zajęciach. Należy zwrócić uwagę na wprowadzenie większej standaryzacji wymagań dotyczących poszczególnych ocen oraz zwiększenia ich transparentności. Niepokojące wydają się przypadki sygnalizowane przez studentów, gdy prowadzący przeprowadza inną formę rozliczenia zajęć niż została ustalona np. zamiana zaliczenia na egzamin podczas trwania sesji, czy zlecenie pracy w domu zamiast przeprowadzenia regularnych zajęć.

4) Bardzo dobre, zarówno od strony metodologicznej jak i od strony zakresu wykonanych już zadań oraz zamierzeń pracuje Biuro Karier, które realizuje badanie losów absolwentów, sposobów dostosowania efektów kształcenia do potrzeb pracodawców jak i ich wpływu na kształtowanie struktury efektów kształcenia.

3. Program studiów umożliwia osiągnięcie zakładanych efektów kształcenia

- 1) Realizowany program kształcenia umożliwia studentom osiągnięcie każdego z zakładanych celów i efektów kształcenia oraz uzyskanie zakładanej struktury kwalifikacji absolwenta

Uchwałą nr 10/2012 Senatu Państwowej Wyższej Szkoły Zawodowej im. J. A. Komeńskiego w Lesznie określono efekty kształcenia dla kierunku „mechanika i budowa maszyn”.

Zakładana struktura kwalifikacji absolwenta, oceniana na podstawie nazw modułów kształcenia i niepełnych zestawów kart poszczególnych modułów, jest możliwa do zrealizowania. Znacznie bardziej jednoznaczna może być ocena spełniania wymagań standardów kształcenia na kierunku MiBM realizowanych na latach II – IV. Liczba godzin na przedmioty kształcenia ogólnego na poziomie I studiów stacjonarnych wynosi 345 h, przedmioty podstawowe 525 h, przedmioty kierunkowe 840 h. Przedmioty specjalnościowe to 735 h. Oprócz wyboru bloku przedmiotów specjalnościowych, studenci mają możliwość wyboru z listy przedmiotów wybieralnych kierunku (30 h), przedmiotów wybieralnych specjalności (30 h) oraz inżynieria wytwarzania 195 h. Łączna liczba godzin wybieralnych to 860 h. Wykaz przedmiotów oraz analiza treści sylabusów zapewnia uzyskanie zakładanej struktury kwalifikacji absolwenta. Podobna jest ocena studiów niestacjonarnych pierwszego stopnia.

Czas trwania kształcenia trwa 7 semestrów dla poziomu I stacjonarnego i 8 semestrów dla poziomu niestacjonarnego. Łączna ilość godzin studiów stacjonarnych wynosi 2445 h (1200 h to wykłady, 570 ćwiczenia, 465 laboratoria oraz 210 projekty) i 1490 h (707 wykłady, 355 ćwiczenia, 289 laboratoria i 139 projekty). Liczba godzin na poszczególne moduły w macierzy efektów kształcenia nie jest podana.

Analiza treści sylabusów dla kształcenia na lata II – IV pokazuje, że dobór treści kształcenia, formy zajęć dydaktycznych i metod kształcenia zapewniają osiągnięcie efektów kształcenia w odniesieniu do wszystkich przedmiotów, w tym również przedmiotów wybieralnych.

Określenie nakładu pracy i czasu niezbędnego do osiągnięcia zakładanych efektów kształcenia wykonano poprawnie w odniesieniu do standardów kształcenia. Przyjmuje on wartości spotykane w nauczaniu na kierunku MiBM na innych uczelniach. Za poprawną należy też uznać interpretację sposobu określania liczby punktów ECTS. Jest ona zgodna z obowiązującymi przepisami i uzyskała akceptację starostów studenckich na spotkaniu z Dyrekcją Instytutu.

System punktów ECTS daje szansę na porównywanie dorobku studenta uzyskiwanego w innych uczelniach lub na innych kierunkach. W analizowanym okresie ma miejsce współpraca z Fachhochschule Hannover (wyjazd 2 osób trwa) i efekty takiego zaliczania kursów będą po zakończeniu semestru. Wykorzystanie systemu punktów ECTS do indywidualizacji procesu kształcenia studenci postrzegają również jako możliwość rozliczeń przy kształceniu na drugim kierunku. Oceniając sekwencję modułów i przedmiotów zarówno w matrycy efektów jak i w planach i programach studiów (załącznik nr 6 RS) na studiach stacjonarnych i niestacjonarnych należy zauważyć, że spełniają one warunki następstwa logiczno-dydaktycznego polegającego na stopniowaniu trudności i poszerzaniu zakresu oczekiwanych efektów kształcenia. Równomiernie rozłożone są też zajęcia w tygodniu. Nie stwierdzono komasacji zajęć z jednego przedmiotu w krótkim czasie.

Praktyki studenckie zarówno dla studentów stacjonarnych jak i niestacjonarnych trwają 12 tygodni (6 tyg. po IV semestrze – praktyka zawodowa i 6 tyg po VI semestrze – praktyka dyplomowa). Są zorganizowane, kontrolowane i zaliczane w oparciu o Regulamin praktyk zawodowych obowiązujący studentów Instytutu Politechnicznego w PWSZ w Lesznie od 2008r. Pierwsza praktyka ma za zadanie ogólne zapoznanie się z kierunkiem studiów zakładami pracy i potencjalnymi miejscami przyszłego zatrudnienia. Druga praktyka ma pomóc w przygotowaniu pracy dyplomowej i uświadomić oraz nauczyć praktycznego wykonywania zawodu.

Praktyki są realizowane w przedsiębiorstwach, spółkach, instytutach oraz urzędach, a ich podstawą są umowy zawierane pomiędzy tymi instytucjami, a Uczelnią. Można uznać, że program i wymiar praktyk jest spójny z celami i efektami kształcenia określonymi dla nich. Za kontrolę i zaliczanie praktyk odpowiedzialny jest Instytutowy Kierownik Praktyk oraz Dyrektor Instytutu. System organizacji i kontroli praktyk nie budzi zastrzeżeń. W przypadku praktyki dyplomowej ważna jest opinia promotora o zebranych materiałach do pracy dyplomowej.

Organizacja procesu kształcenia na studiach stacjonarnych odbywa się głównie w ciągu 5 dni tygodnia w budynku Uczelni oraz w budynku Centrum Kształcenia Praktycznego i w wybranych przedsiębiorstwach. Zajęcia prowadzone są w salach i pracowniach zaopatrzonych w sprzęt audiowizualny. Zajęcia na studiach niestacjonarnych odbywają się w oznaczonych 8 terminach zjazdów w piątki, soboty i niedziele w tych samych salach i pracowniach co studenci studiów stacjonarnych. Dobór form realizacji zajęć z przedmiotów tworzących moduł praktyczny uwzględnia fakt, że odbywają się w Centrum Kształcenia Praktycznego, w którym znajduje się kilkadziesiąt pracowni umożliwiających nabycie umiejętności praktycznych na różnym poziomie. Odbywają się też wyjazdy do zakładów pracy.

Zarówno budynek uczelni, jak i większość innych obiektów dydaktycznych, przygotowane są do przyjmowania jak i kształcenia studentów niepełnosprawnych. Z indywidualizacji kształcenia korzystać mogą również studenci wybitnie uzdolnieni. Podczas wizytacji nie udokumentowano takiego przypadku.

Z prezentowanych przez studentów opinii wynika, iż przy określaniu nakładu pracy studenta dla wyrażenia go w punktach ECTS, konsultacje ze studentami nie zostały przeprowadzone w sposób należyty, czego przykładem są zajęcia z „grafiki inżynierskiej”, z przyznanymi 5 punktami ECTS, które w opinii studentów wymagają znacznie mniejszego nakładu pracy, niż identycznie wycenione zajęcia z „mechaniki”. Ponadto studenci zgłaszają nieścisłości w sekwencyjności przedmiotów, np. dla zajęć z „diagnostyki pojazdów”, prowadzonych semestr wcześniej niż przedmiot „budowa pojazdów”.

Studenci zgłosili niezadowolenie z powodu braku możliwości aktywnej indywidualizacji procesu kształcenia. Zarówno w przypadku studentów osiągających wybitne wyniki w nauce, jak i tych o orzeczonym stopniu niepełnosprawności proces ten funkcjonuje wyłącznie w oparciu o Indywidualną Organizację Studiów, przy czym informacje na jej temat wśród studentów są znikome. Z przedstawionych opinii wynika również, iż obieralność przedmiotów nie jest studentom dobrze znana. Bazuje na wyborze specjalności, gdzie zdarza się wspólny przedmiot obieralny dla wszystkich specjalności.

Zgłoszono również zastrzeżenia dotyczące zajęć z języka obcego, gdzie połączono grupę realizującą program w oparciu o język specjalistyczny z grupą osób początkujących, odbierając tym samym możliwość efektywnego pobierania kształcenia obu grupom.

Organizacja procesu kształcenia na studiach stacjonarnych i niestacjonarnych PWSZ, w ocenie studentów nie sprawia problemów, pozwala na zmiany w siatce zajęć przy konsultacji z pracownikiem, a także dopuszcza możliwość powołania większej ilości specjalności przy odpowiednim wstawiennictwie studentów.

Studenci pozytywnie wypowiadają się w zakresie rozliczania i terminu odbywania obowiązkowych praktyk studenckich. W tym zakresie student musi przedstawić Kierownikowi Praktyk dziennik praktyk z aprobowanego przez Instytut zakładu pracy, związanego bezpośrednio z studiowanym kierunkiem. Okresowa kontrola praktyk w zakładach pracy pozwala Uczelni na eliminację firm, w których praktyka odbywa się w sposób niezwiązany z programem praktyki i kształcenia.

Z dużym entuzjazmem spotkał się pomysł wdrożenia, na przestrzeni kilku lat, wzorem kierunku „Elektrotechnika” studiów dualnych, które zapewniłyby większą integrację z rynkiem pracy przed uzyskaniem dyplomu. Zainteresowanie tym faktem przez studentów wynika z dostrzeganej przez nich potrzeby wzmocnienia współpracy Uczelni z okolicznymi przedsiębiorstwami, m.in. o możliwość korzystania z ich nowoczesnych laboratoriów (np. w firmie C&C Partners, Leszczyńskiej Fabryce Pomp).

Zakładane efekty kształcenia uzyskuje się poprzez właściwy dobór kadry nauczycieli akademickich i jej dalsze doskonalenie naukowe, uzyskiwanie kolejnych stopni naukowych oraz takie układanie rozkładów zajęć dla studentów studiów stacjonarnych i niestacjonarnych, aby umożliwić im pracę w przedsiębiorstwach produkcyjnych i usługowych. Efektywne działanie Studenckiego Koła Naukowego „POLITECHNIK” daje szerokie możliwości poszerzania wiedzy teoretycznej i praktycznej z dziedziny mechaniki. Planowane jest powołanie Stowarzyszenia Absolwentów Instytutu Politechnicznego, którzy w swej codziennej pracy zawodowej mogą promować kierunek „Mechanika i Budowa Maszyn”. Opisy założonych efektów kształcenia zawarte w sylabusach dostępne są w Bibliotece.

- 2) Zakładane efekty kształcenia, treści programowe, formy zajęć oraz stosowane metody dydaktyczne tworzą spójną całość.

Biorąc pod uwagę matrycę efektów kształcenia na kierunku MiBM, plany studiów, zarówno stacjonarnych jak i niestacjonarnych, plany specjalności do wyboru i ich merytoryczną zawartość (treści programowe) oraz formy i metody dydaktyczne omówione wyżej można stwierdzić, że tworzą one spójną całość w odniesieniu do standardów kształcenia jak i KRK.

Należy jednak uzupełnić brakujące kary modułów precyzujące efekty modułowe, treści programowe, formy zajęć oraz stosowane metody dydaktyczne co utrudniło kompleksową opinię.

Wszystkie uwagi i zalecenia z poprzedniej wizytacji, a dotyczące omawianych wyżej zagadnień zostały wykonane.

Ocena końcowa 3 kryterium ogólnego⁴: w pełni

Syntetyczna ocena opisowa stopnia spełnienia kryteriów szczegółowych

- 1) Realizowany program studiów w części dotyczącej kształcenia w oparciu o KRK (I r.), a także w oparciu o standardy kształcenia na kierunku MiBM (II – IV) umożliwi osiągnięcie określonych celów oraz ogólnych i szczególnych efektów kształcenia absolwenta.

Instytut podejmuje starania w celu dostosowania programu studiów do wymagań studentów. Należy zwrócić uwagę na intensyfikację konsultacji ze studentami w ramach poszczególnych kierunków oraz większe rozpowszechnienie wśród studentów możliwości indywidualizacji procesu kształcenia.

- 2) Biorąc pod uwagę matrycę efektów kształcenia na kierunku MiBM, plany studiów i ich merytoryczną zawartość (treści programowe) oraz formy i metody dydaktyczne omówione wyżej można stwierdzić, że tworzą one spójną całość w odniesieniu do standardów kształcenia jak i KRK.

Należy jednak uzupełnić brakujące kary modułów precyzujące efekty modułowe, treści programowe, formy zajęć oraz stosowane metody dydaktyczne co utrudniło kompleksową opinię.

4. Liczba i jakość kadry dydaktycznej a możliwość zagwarantowania realizacji celów edukacyjnych programu studiów

- 1) Liczba pracowników naukowo-dydaktycznych i struktura ich kwalifikacji umożliwiają osiągnięcie założonych celów kształcenia i efektów realizacji danego programu,

Po dokonanej weryfikacji pod względem formalnym akt, osób które wchodzi w skład minimum kadrowego na kierunku „mechanika i budowa maszyn”, należy uznać, iż zostały spełnione warunki określone w § 14 ust. 1 rozporządzenia Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 5 października 2011 r. w sprawie warunków prowadzenia studiów na określonym kierunku i poziomie kształcenia (Dz. U. Nr 243, poz. 1445, z późn. zm.) – *minimum kadrowe dla studiów pierwszego stopnia na określonym kierunku studiów stanowi, co najmniej trzech samodzielnych nauczycieli akademickich oraz co najmniej sześciu nauczycieli akademickich posiadających stopień naukowy doktora, § 13 ust. 1 powyższego rozporządzenia (do minimum kadrowego studiów pierwszego stopnia wliczani są nauczyciele*

akademiccy zatrudnieni w uczelni na podstawie mianowania albo umowy o pracę, w pełnym wymiarze czasu pracy, nie krócej niż od początku semestru) oraz § 13 ust. 3 (nauczyciel akademicki może być wliczony do minimum kadrowego w danym roku akademickim, jeżeli osobiście prowadzi na danym kierunku studiów zajęcia dydaktyczne w wymiarze, co najmniej 30 godzin zajęć dydaktycznych, w przypadku samodzielnych nauczycieli akademickich i co najmniej 60 godzin zajęć dydaktycznych w przypadku nauczycieli akademickich posiadających stopień naukowy doktora lub tytuł zawodowy magistra).

Podczas weryfikacji teczek osobowych, a w szczególności oświadczeń o wyrażeniu zgody na wliczenie do minimum kadrowego, stwierdzono, iż wszystkie osoby zgłoszone do minimum kadrowego spełniają warunki określone w **art. 112a** ustawy z dn. 27 lipca 2005 r. - Prawo o szkolnictwie wyższym (Dz. U. Nr 164, poz. 1365, z późn. zm.). Kwalifikacje naukowe nauczycieli akademickich potwierdzają odpowiednie dokumenty zawarte w ich teczkach osobowych. Deklarowane doświadczenie zawodowe nauczycieli akademickich znajduje odzwierciedlenie w dokumentacji – świadectwach pracy.

Uczelnia zgłosiła do minimum kadrowego 9 nauczycieli akademickich, w tym 4 z tytułem naukowym profesora lub stopniem naukowym doktora habilitowanego oraz 5 ze stopniem naukowym doktora. Szczegółowe informacje zawiera załącznik nr 5 do niniejszego raportu.

W raporcie samooceny został określony obszar kształcenia i dziedzina naukowa: „nauki techniczne”, do których przyporządkowane zostały efekty kształcenia (kwalifikacje) na kierunku „mechanika i budowa maszyn”, natomiast nie określono dyscyplin naukowych związanych z kierunkiem kształcenia. Sprawę brakujących dyscyplin wyjaśnia udostępniona czasie wizytacji ZO Uchwała nr 10/2012 Senatu PWSZ w Lesznie z dnia 10 kwietnia 2012 r. w sprawie określenia efektów kształcenia dla studiów prowadzonych w Uczelni, która w Załączniku nr 3 określa dwie dyscypliny naukowe: „mechanika” (dyscyplina wiodąca) i „budowa i eksploatacja maszyn”, do których odnoszą się efekty kształcenia na ocenianym kierunku studiów „mechanika i budowa maszyn”.

Na stronie 19 raportu samooceny, w tabeli II.3 wskazano dyscypliny naukowe reprezentowane przez nauczycieli akademickich prowadzących zajęcia na ocenianym kierunku studiów, w tym stanowiących minimum kadrowe. Wyszczególniona w tabeli dyscyplina naukowa „metaloznawstwo” nie istnieje w wykazie obszarów wiedzy, dziedzin nauki i sztuki oraz dyscyplin naukowych i artystycznych, stanowiącym załącznik do rozporządzenia Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 8 sierpnia 2011 r.

W czasie wizytacji ZO wyjaśniono, że był to wpis omyłkowy (powinno być „inżynieria materiałowa”).

Tym samym w świetle § 12 pkt. 1 i 2 rozporządzenia Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 5 października 2011 r. w sprawie warunków prowadzenia studiów na określonym kierunku i poziomie kształcenia (Dz. U. Nr 243, poz. 1445, z późn. zm.) stanowiących, że *„nauczyciel akademicki może być zaliczony do minimum kadrowego określonego kierunku studiów o profilu praktycznym, jeżeli posiada dorobek w obszarze wiedzy, odpowiadającym obszarowi kształcenia, wskazanemu dla tego kierunku studiów, w zakresie jednej z dyscyplin naukowych lub artystycznych, do których odnoszą się efekty kształcenia dla tego kierunku lub posiada doświadczenia zawodowe zdobyte poza uczelnią, związane z umiejętnościami wskazanymi w opisie efektów kształcenia dla tego kierunku”*, wszyscy członkowie minimum kadrowego dla wnioskowanego kierunku muszą posiadać dorobek w jednej (lub kilku) wyszczególnionych powyżej dyscyplinach naukowych, ewentualnie *doświadczenia zawodowe zdobyte poza uczelnią* adekwatne do umiejętności wyszczególnionych w opisie efektów kształcenia dla kierunku „mechanika i budowa maszyn”.

Proces dydaktyczny na ocenianym kierunku studiów realizowany jest przez zespół 28 nauczycieli (3 profesorów tytularnych, 3 doktorów habilitowanych, 12 doktorów i 10 magistrów). Na podstawie informacji zawartych w raporcie samooceny, a także na podstawie dodatkowych informacji uzyskanych podczas wizytacji, sporządzone zostało zestawienie ujmujące strukturę prowadzonych zajęć dydaktycznych w przekroju tytułów/stopni naukowych oraz dziedzin i dyscyplin naukowych.

Rozkład liczby prowadzących zajęcia dydaktyczne na ocenianym kierunku studiów w przekroju wydzielonych grup pracowników

Stopień /tytuł	budowa i eksploatacja maszyn	mechanika	inżynieria materiałowa	metalurgia	Automatyka i robotyka	Elektrotechnika	inne	Razem
prof.	1	1	-	1	-	-	-	3
dr hab.	-	1	1	-	-	-	1	3
dr	3	3	-	-	2	2	2	12
mgr	-	4	-	-	-	2	4	10
Razem	4	9	1	1	2	4	7	28

inne: nauki matematyczne, nauki fizyczne, nauki prawne, wychowanie fizyczne

Na podstawie danych liczbowych zawartych w tabeli można wysnuć następujące wnioski szczegółowe:

- rozkład względem dyscyplin naukowych przynależnych do dziedziny nauk technicznych, do których przyporządkowane zostały efekty kształcenia na kierunku „mechanika i budowa maszyn” wskazuje, że są one reprezentowane przez 13 osób, przy czym niewielki jest udział kadry (7 osób) reprezentującej dyscypliny nie związane z ocenianym kierunkiem studiów,
- wśród ogółu pracujących bardzo wyraźnie dominuje grupa doktorów (12), równie liczna jest grupa magistrów (10), samodzielnych pracowników naukowych reprezentuje 6 osób (w ogólnej ocenie charakteryzowana struktura nauczających nie budzi zastrzeżeń),
- stosunek liczby nauczycieli akademickich stanowiących minimum kadrowe do liczby studentów kierunku spełnia wymagania § 17 ust. 1 pkt. 4 rozporządzenia Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dn. 5 października 2011 r. w sprawie warunków prowadzenia studiów na określonym kierunku i poziomie kształcenia (Dz. U. Nr 243, poz. 1445) wynosi 1:25,77.

Załącznik nr 5 Nauczyciele akademicki realizujący zajęcia dydaktyczne na ocenianym kierunku studiów, w tym stanowiący minimum kadrowe. Cz. I. minimum kadrowe. Cz. II. pozostali nauczyciele akademicki

- 2) Dorobek naukowy i kwalifikacje dydaktyczne kadry, zwłaszcza tworzącej minimum kadrowe, są adekwatne do realizowanego programu i zakładanych efektów kształcenia; na kierunkach o profilu praktycznym w procesie kształcenia uczestniczą nauczyciele z doświadczeniem praktycznym, związanym z danym kierunkiem studiów,

Raport samooceny zawiera strukturę kwalifikacji osób zaliczanych do minimum kadrowego: w sumie zgłoszono 9 osób, w tym 4 samodzielnych pracowników naukowych oraz 5 doktorów). Dyscyplinę „mechanika” reprezentują 4 osoby, „budowę i eksploatację maszyn” – 4 osoby, „inżynierię materiałową” - 1 osoba.

Struktura kwalifikacji osób prowadzących zajęcia dydaktyczne na ocenianym kierunku dobrze koresponduje z prowadzonymi przez nich zajęciami, umożliwiając osiągnięcie zakładanych celów i efektów kształcenia.

Część pracowników posiada doświadczenie praktyczne związane z ocenianym kierunkiem, a jedna osoba systematycznie pogłębia swoje kwalifikacje zawodowe poza Uczelnią, w obszarze diagnostyki pojazdów, zdobywając m.in. uprawnienia rzeczoznawcy samochodowego.

Prawidłowa jest też liczba osób prowadzących zajęcia dydaktyczne. Na jednego pracownika dydaktycznego przypada średnio mniej niż 10 studentów, a rozkład obciążenia dydaktycznego między poszczególnymi osobami jest równomierny.

Niepokój budzi jedynie prowadzenie kilkudziesięciu godzin wykładów z przedmiotów kierunkowych przez dwóch magistrów, co nie powinno mieć miejsca na uczelni wyższej.

Spełnione są wymagania dotyczące minimum kadrowego dla ocenianego kierunku studiów określone w rozporządzeniu Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 5 października 2011 r. w sprawie warunków prowadzenia studiów na określonym kierunku i poziomie kształcenia (Dz. U. Nr 243, poz. 1445 z późn. zm.).

Zespół oceniający dokonał kwalifikacji minimum kadrowego na podstawie weryfikacji: raportu samooceny,

- dokumentacji w teczkach osobowych nauczycieli,
- obciążenia dydaktycznego i harmonogramu zajęć dydaktycznych realizowanych w roku akademickim 2012/2013,
- dorobku naukowego, udostępnionego w czasie wizytacji.

Teczki osobowe zawierają dokumenty pozwalające na uznanie deklarowanych stopni naukowych poszczególnych nauczycieli akademickich, stanowiących minimum kadrowe kierunku. W skład minimum kadrowego zgłoszono czterech nauczycieli akademickich, posiadających stopnie naukowy doktora habilitowanego lub tytuł naukowy profesora, oraz pięć osób ze stopniem naukowym doktora.

Każda z osób spełnia warunki formalne, określone w § 13 Rozporządzeniu Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 5 października 2011 r. w sprawie warunków prowadzenia studiów na określonym kierunku i poziomie kształcenia. tj. są zatrudnieni w pełnym wymiarze czasu pracy, nie krócej niż od początku semestru oraz prowadzą osobiście zajęcia dydaktyczne w określonym wymiarze, odpowiednio 30 i 60 godzin.

Dokumentacja osobowa osób wchodzących w skład minimum kadrowego zawiera również prawidłowo sporządzone oświadczenia o wyrażeniu zgody na zaliczenie do tegoż minimum.

W celu oceny stabilności minimum kadrowego ocenianego kierunku studiów dokonano analizy zaliczenia do tego minimum nauczycieli akademickich zatrudnionych w roku akademickim: 2009/2010, 2010/2011 i 2011/2012. Nieprzerwanie przez wszystkie powyżej wskazane lata akademickie w grupie 6 samodzielnych nauczycieli akademickich 4 osoby są zatrudnione i zaliczone do minimum kadrowego ocenianego kierunku studiów, a w grupie 12 nauczycieli akademickich posiadających stopień naukowy doktora 5 osób jest zatrudnionych i zaliczonych do tego minimum. Na podstawie powyższych informacji stwierdzono, iż kadra ocenianego kierunku studiów jest stabilna.

Na podstawie przedstawionego obciążenia dydaktycznego nauczycieli prowadzących zajęcia na kierunku mechanika i budowa maszyn można wnioskować, że w minimum kadrowym obszar nauk technicznych, odpowiadający dziedzinie nauk technicznych, do

którego przyporządkowano oceniany kierunek studiów, reprezentowany jest przez 9 osób i obejmuje on wszystkie dyscypliny naukowe, do których odnoszą się efekty kształcenia. Obsada zajęć dydaktycznych jest prawidłowa. Zajęcia prowadzone przez osoby zgłaszane do minimum kadrowego odpowiadają ich dorobkowi naukowemu, chociaż w niektórych przypadkach dorobek ten nie jest imponujący. Podczas spotkania ZO z władzami Uczelni i Instytutu, zwrócono uwagę na konieczność rozwijania dorobku naukowego oraz doświadczeń zawodowych osób stanowiących minimum kadrowe na ocenianym kierunku.

Załącznik nr 6 Informacja o hospitowanych zajęciach i ich ocena

Wszystkie hospitowane zajęcia przedstawione w załączniku 6 odbywały się zgodnie z przekazanym ZO planem zajęć dydaktycznych obowiązującym w semestrze letnim roku akademickim 2012/2013.

Wnioski z hospitacji:

1) Zajęcia dydaktyczne realizowane są punktualnie, zgodnie z obowiązującym rozkładem zajęć.

2) Laboratoria i sale wykładowe są estetyczne, ergonomiczne i bardzo dobrze wyposażone w aparaturę pomiarową oraz audiowizualne środki dydaktyczne.

3) Nauczyciele prowadzący zajęcia są do nich dobrze przygotowani, aczkolwiek zdarza się, że wykład prowadzi osoba z tytułem zawodowym magistra inżyniera, co nie powinno mieć miejsca na uczelni wyższej, mimo praktycznego profilu studiów.

4) Mała liczebność grup wykładowych sprawia, że nauczyciele mają dobry kontakt ze studentami, którzy traktowani są bardzo indywidualnie. Takie warunki nauczania uznać można jako wyjątkowo komfortowe – dla obu stron.

5) Ćwiczenia audytoryjne i laboratoryjne mają dobrze przygotowaną obudowę dydaktyczną przedmiotów. Materiały pomocnicze i pouczenia do ćwiczeń laboratoryjnych są udostępniane studentom w formie papierowej (szkoda, że nie w formie elektronicznej).

6) Studenci znają zasady zaliczenia, a system oceny postępów jest przejrzysty i zrozumiały.

3) Jednostka prowadzi politykę kadrową sprzyjającą podnoszeniu kwalifikacji i zapewnia pracownikom warunki rozwoju naukowego i dydaktycznego, w tym także przez wymianę z uczelniami i jednostkami naukowo-badawczymi w kraju i za granicą.

Zgodnie informacjami zawartymi w raporcie samooceny, które potwierdzone zostały w czasie wizytacji ZO rozwój kadry dydaktycznej w PWSZ w Lesznie ukierunkowany jest na maksymalne poszerzenie kadry nauczycieli akademickich, dla których Uczelnia stanowi podstawowe miejsce pracy. Zgodnie z postanowieniami Uchwały Senatu nr 28/2012 z dnia 31 maja 2012 r. zdecydowane preferencje w zatrudnieniu mają kandydaci wywodzący się z Leszna lub regionu leszczyńskiego. W tej samej Uchwale zawarte są zapisy przewidujące obniżenie pensum dydaktycznego dla asystentów z otwartym przewodem doktorskim, a także dla wykładowców i starszych wykładowców z otwartym przewodem doktorskim. Natomiast zgodnie z Zarządzeniem Rektora PWSZ w Lesznie z dnia 29 czerwca 2008 roku utworzony został celowy fundusz stypendialny, ze środków własnych Uczelni, z przeznaczeniem na stypendia habilitacyjne i doktorskie doktorantów Uczelni będących na studiach niestacjonarnych. Uczelnia finansuje również udział swoich nauczycieli w konferencjach i sympozjach, tak krajowych jak i zagranicznych, w miarę posiadania środków własnych. Również Władze Miasta Leszna włączają się w finansowanie stypendiów

naukowych nauczycieli akademickich, mieszkańców Leszna, mających otwarty przewód doktorski lub habilitacyjny.

W opinii ZO należy wysoko ocenić i docenić powyższe inicjatywy Kierownictwa Uczelnie i Władz Miejskich, zwłaszcza biorąc pod uwagę brak jakiegokolwiek dotacji MNiSW na prowadzenie własnych badań naukowych i rozwój kadry nauczycielskiej.

O skuteczności prowadzonych dotychczas działań świadczy fakt, iż mimo obiektywnych trudności w Instytucie Politechnicznym, w okresie jego funkcjonowania, stopnie naukowe doktora uzyskały 4 osoby prowadzące zajęcia dydaktyczne na kierunku „mechanika i budowa maszyn”. Równie istotną decyzją kadrową, jest zatrudnienie w ostatnim czasie doktora nauk technicznych w dyscyplinie „mechanika”, z wieloletnią praktyką zawodową w przemyśle, co bardzo wzmacnia praktyczny profil prowadzonych studiów.

Uczelnia wspiera wyjazdy i staże zagraniczne nauczycieli w ramach programu ERASMUS. Podczas wizytacji udostępniono listę uczelni partnerskich, z którymi PWSZ w Lesznie ma podpisane umowy bilateralne w ramach programu Erasmus oraz informacje dodatkowe dotyczące finansowania współpracy międzynarodowej. Budżet programu Erasmus całej Uczelni na realizację zadań związanych z mobilnością pracowników i nauczycieli akademickich w Europejskim Obszarze Szkolnictwa Wyższego w roku 2012/13 wynosi 22.700 €, a w tym na wyjazdy studentów – 10.725 € (5 wyjazdów), na wyjazdy studentów na praktykę – 7.200 € (5 wyjazdów), na wyjazdy wykładowców w celu prowadzenia zajęć – 3.600 € (4 wyjazdy), na wyjazdy szkoleniowe – 2.700 € (3 wyjazdy), organizacja wymiany – 3.570 €. W poprzednim latach wyjazdy przebiegały podobnie, przy nieco mniejszych kwotach dofinansowania, a budżety były wykorzystywane prawie w całości.

Z powyższych danych wynika, że Uczelnia jako całość prowadzi ożywioną współpracę z jednostkami naukowo-badawczymi za granicą i dysponuje na ten cel stosunkowo dużym budżetem, natomiast udział w programie wymiany pracowników i studentów kierunku „mechanika i budowa maszyn” jest znikomy w stosunku do całej Uczelni. Z informacji zawartych w raporcie samooceny, zweryfikowanych podczas wizytacji wynika, że przez ostatnich sześć lat nie udało się przeprowadzić żadnej wymiany studenckiej. Dopiero w bieżącym roku akademickim dwóch studentów ocenianego kierunku studiów zostało zakwalifikowanych do wyjazdu stypendialnego. W dalszym ciągu nie są planowane wizyty studentów z zagranicy.

Wyjazdy nauczycieli akademickich kierunku również nie wyglądają najlepiej. W programie wymiany międzynarodowej uczestniczy tylko jedna osoba.

Problem tak zminimalizowanego udziału studentów i nauczycieli akademickich w programach międzynarodowych oraz wymianie realizowanej z zagranicznymi ośrodkami akademickimi był przedmiotem dyskusji podczas spotkań ZO ze studentami i kadrami nauczycielską kierunku „mechanika i budowa maszyn”. W przypadku studentów wskazano na istotny problem językowy, który ogranicza możliwości wyjazdowe do uczelni partnerskich w Niemczech (Fachhochschule w Hanowerze) i na Węgrzech (Collage w Dunaujvaros).

Natomiast w czasie wizytacji nie udało się ustalić, żadnych racjonalnych powodów braku zainteresowania nauczycieli akademickich prowadzących zajęcia na ocenianym kierunku.

Uczelnia prowadzi również współpracę z uczelniami krajowymi, z którymi ma podpisane stosowne porozumienia (np. Porozumienie zawarte 12 października 1999 r. pomiędzy Rektorem Politechniki Poznańskiej i Rektorem PWSZ w Lesznie w sprawie rozwoju Państwowej Wyższej Szkoły Zawodowej w Lesznie). Ze względu na zatrudnianie pracowników Politechniki Poznańskiej w Instytucie Politechnicznym, jako dodatkowym

miejscu pracy, którzy prowadzą zajęcia dydaktyczne na kierunku „mechanika i budowa maszyn”, współpraca międzyuczelniana odbywa się w sposób naturalny.

Spotkanie Zespołu Oceniającego z nauczycielami akademickimi prowadzącymi zajęcia na kierunku „mechanika i budowa maszyn” odbyło się 8 marca 2013 r. o godz. 13.30. Zespół Oceniający zaproponował następujące tematy do dyskusji:

- rola wewnętrznego systemu zapewnienia jakości kształcenia na Uczelni i na kierunku,
- udział kadry dydaktycznej w przygotowaniu programów kształcenia na wizytowanym kierunku zgodnych z Krajowymi Ramami Kwalifikacji, w tym wymiarowanie pracochłonności zajęć dydaktycznych punktacją ECTS,
- perspektywy rozwoju kierunku „mechanika i budowa maszyn”, a zwłaszcza możliwości pozyskiwania środków finansowych na rozwój bazy laboratoryjnej oraz młodej kadry nauczycielskiej, a także zaktywizowanie wymiany międzynarodowej.

Ponad to Przewodniczący ZO zachęcał do podejmowania innych ważnych z punktu widzenia kadry problemów.

W spotkaniu udział wzięło 10 nauczycieli akademickich realizujących zajęcia na kierunku „mechanika i budowa maszyn”.

Problematyka Krajowych Ram Kwalifikacji, jak i wewnętrznego systemu zapewnienia jakości kształcenia była nauczycielom Instytutu bardzo dobrze znana. W dyskusji kilka osób potwierdziło aktywny udział kadry dydaktycznej Instytutu w przygotowaniu programu kształcenia zgodnego z Krajowymi Ramami Kwalifikacyjnymi, które realizowane było w ramach prac Komisji Programowej, w skład której weszli przedstawiciele wszystkich grup interesariuszy wewnętrznych. Kierownictwo Uczelni wspierało prace Komisji, czego wymiernym przykładem były organizowane szkolenia i konsultacje specjalistyczne. Wyrażając opinie na temat efektywności nowo wdrożonego systemu kształcenia w polskim szkolnictwie wyższym, podkreślano, że musi upłynąć nieco czasu, aby można się było przekonać o niewątpliwych zaletach jego funkcjonowania.

W ramach dyskusji nad funkcjonowaniem wewnętrznego systemu zapewnienia jakości kształcenia skoncentrowano się głównie nad sposobem ankietyzacji i procedurami okresowej oceny nauczycieli akademickich oraz stosowanych form pomocy studentom odstającym w wynikach nauczania. Z relacji obecnych na spotkaniu nauczycieli wynika, że czują się oni odpowiedzialni za jakość prowadzonych zajęć i zależy im na dobrych kontaktach ze studentami. Przyznali, że ankiety ewaluacyjne, w których wszyscy zainteresowani studenci mogą wyrazić swoją opinię, mogą zmodyfikować ich spojrzenie na efektywność realizowanego procesu kształcenia, pod warunkiem, że wyniki ankietyzacji będą zwrotnie przekazywane nauczycielom. Jak dotąd, są one przechowywane (w wersji papierowej) przez Władze Instytutu, a nauczyciel akademicki jest z nimi zapoznawany dopiero podczas oceny okresowej. W ramach dyskusji nad formami pomocy naukowej udzielanej studentom, w kontekście bardzo dużego odsiewu, z powodu zaległości z matematyki i fizyki, zwłaszcza na studiach niestacjonarnych, jeden z uczestników spotkania przedstawił szczegóły własnej inicjatywy nauczycieli matematyki Uczelni, która polegała na próbie zorganizowania zajęć wyrównawczych dla maturzystów, okolicznych szkół średnich, planujących podjęcie studiów w Uczelni. Zakończyła się ona całkowitą porażką z powodu nikłego zainteresowania potencjalnych kandydatów (zgłosiło się zaledwie 5 chętnych). Zwrócono również uwagę na jeszcze inny aspekt problemu dużego odsiewu studentów. Otóż coraz częściej dochodzi do sytuacji, w których rezygnują oni ze studiów, nie podejmując żadnych prób powtórnego zaliczenia przedmiotu.

Najwięcej miejsca w dyskusji poświęcono perspektywom rozwoju kierunku „mechanika i budowa maszyn”. Zgodnie z raportem samooceny nowym obszarem działania może być uruchomienie studiów w tzw. formie dualnej, wdrożonej z powodzeniem dwa lata temu na kierunku „elektrotechnika”, co powinno zwiększyć zainteresowanie i wzrost liczby kandydatów do podjęcia studiów na ocenianym kierunku. Nauczyciele biorący udział w spotkaniu podkreślali problem finansowania badań naukowych przez Uczelnię typowo dydaktyczną. Większość samodzielnych pracowników naukowych Instytutu, wywodzi się z dużych uczelni akademickich, w których prowadzi własną działalność badawczą i publikacyjną. Pozostali nauczyciele kierunku, nie mając dostępu do wyspecjalizowanej aparatury badawczej oraz sformalizowanych zasad współpracy naukowo-badawczej z wiodącymi ośrodkami w kraju i za granicą, nie widzą możliwości dalszego rozwoju naukowego. Przekłada się to na zauważalny spadek motywacji zawodowej oraz obniżenie aktywności publikacyjnej nauczycieli kierunku. W opinii Zespołu Oceniającego taka sytuacja nie sprzyja dalszemu rozwojowi prowadzonego w Instytucie kierunku „mechanika i budowa maszyn”.

W czasie spotkania podjęto również temat zaniechania wyjazdów grup studenckich ocenianego kierunku na zajęcia laboratoryjne do Politechniki Poznańskiej. Wyjaśniono, że w zakresie wibroakustyki, udało się zbudować własne laboratorium, natomiast dostrzegana jest konieczność renegocjacji obowiązującej aktualnie, ale podpisanej w początkach istnienia PWSZ w Lesznie, umowy o współpracy między Uczelniami, która uwzględniać będzie ich aktualne misje i strategie rozwoju.

W czasie spotkania nie uzyskano wyraźnego uzasadnienia niewielkiego zainteresowania kadry nauczycielskiej wyjazdami zagranicznymi (1 osoba) w ramach programu Erasmus. Jest to z pewnością obszar intensywnych działań naprawczych dla Władz Instytutu i Uczelni.

4) W przypadku kolejnej oceny jakości kształcenia na danym kierunku studiów należy ocenić zmiany, ich wpływ na osiągnięte efekty i jakość kształcenia, odnieść się do stopnia realizacji zaleceń sformułowanych poprzednio lub efektów działań naprawczych.

Nie było zaleceń i koniecznych działań naprawczych.

Ocena końcowa 4 kryterium ogólnego³: w pełni

Syntetyczna ocena opisowa stopnia spełnienia kryteriów szczegółowych

1) Obsada zajęć jest prawidłowa. Przedmioty kierunkowe prowadzone są przez nauczycieli akademickich reprezentujących dyscypliny naukowe związane z kierunkiem „mechanika i budowa maszyn”, co również potwierdzają aktualne osiągnięcia publikacyjne. Jeden z nauczycieli akademickich wliczony do minimum kadrowego może się dodatkowo wykazać doświadczeniami zawodowymi zdobytymi poza Uczelnią, związanymi z umiejętnościami wskazanymi w opisie kierunkowych efektów kształcenia.

2) Powyższe dane wskazują na fakt, iż zostały spełnione warunki formalne, pozwalające zaliczyć wszystkich przedstawionych nauczycieli akademickich do minimum kadrowego na kierunku „mechanika i budowa maszyn” o profilu praktycznym.

3) Polityka kadrowa prowadzona w PWSZ w Lesznie ukierunkowana jest na zapewnienie stabilności kadry dydaktycznej, poprzez zwiększenie liczby nauczycieli, dla których Uczelnia stanowi podstawowe miejsce pracy. Podejmowane są liczne działania organizacyjne (w tym finansowe) wspierające rozwój naukowy szczególnie tej grupy kadry dydaktycznej.

5. Infrastruktura dydaktyczna i naukowa, którą dysponuje jednostka a możliwość realizacji zakładanych efektów kształcenia oraz prowadzonych badań naukowych

Kształcenie na kierunku „mechanika i budowa maszyn” prowadzone jest w Instytucie Politechnicznym, który korzysta z sal wykładowych i ćwiczeniowych zlokalizowanych w budynku głównym Uczelni przy ul. Mickiewicza 5. Budynek ten jest własnością Państwowej Wyższej Szkoły Zawodowej im. J. A. Komeńskiego w Lesznie. Ponadto Instytut korzysta również z pracowni i laboratoriów, które znajdują się w Centrum Kształcenia Praktycznego mieszczącego się przy ul. Narutowicza 74b oraz Zespołu Szkół Technicznych w Lesznie znajdującego się przy ul. Narutowicza 74a. Powyższe pomieszczenia udostępniane są na podstawie zawartych umów, które przedstawiono Zespołowi Oceniającemu podczas wizytacji.

W wyniku przeglądu bazy dydaktycznej Instytutu Politechnicznego dokonanego przez ZO podczas wizytacji można ogólnie stwierdzić, że Uczelnia stara się zapewnić wszelkie potrzeby materialne niezbędne do osiągnięcia końcowych efektów kształcenia na ocenianym kierunku studiów, a także uwzględniające potrzeby osób niepełnosprawnych.

W sferze infrastruktury dydaktycznej przeprowadzono wiele remontów (kolejne są planowane) oraz doposażono (i jest to proces ciągły) sale wykładowe i laboratoria zarówno w niezbędne środki dydaktyczne (audiowizualne i tradycyjne), jak i w nowoczesną aparaturę pomiarową. Wiele inwestycji budowlanych niewątpliwie zasługuje na uznanie. I tak, wielkim osiągnięciem Uczelni jest wybudowanie w 2008 roku, kosztem ponad 8 mln zł, od podstaw, supernowoczesnej Biblioteki. W trzykondygnacyjnym budynku o pow. użytkowej 2100 m², w pełni dostępnym dla osób niepełnosprawnych, klimatyzowanym i wyposażonym w systemy: ochrony przeciwpożarowej, ochrony przed kradzieżą i włamaniem, zlokalizowana jest skomputeryzowana wypożyczalnia, z katalogiem OPAC oraz dwie duże czytelnie: tradycyjna i multimedialna (wyposażona w 20 stanowisk komputerowych, zbiory audiowizualne, bazy danych, wydawnictwa elektroniczne i bezprzewodowy dostęp wi-fi do Internetu). Oryginalnym rozwiązaniem jest wydzielenie w Bibliotece pomieszczenia tzw. Czytelni Profesorskiej dedykowanej wyłącznie nauczycielom akademickim. Zarówno w czytelniach jak i w wypożyczalni zbiory udostępniane są w wolnym dostępie do półek. W znajdującej się na II piętrze Sali audiowizualnej, wyposażonej w sprzęt multimedialny, można dodatkowo organizować wystawy, spotkania i konferencje.

Profil zbiorów biblioteki, liczących 42850 woluminów, odpowiada wszystkim kierunkom kształcenia na PWSZ. W czasie wizytacji ZO udostępniono wykaz tytułów literatury źródłowej dla kierunku „mechanika i budowa maszyn”, który jest bogaty i w pełni wystarczający dla osiągnięcia deklarowanych efektów kształcenia. Istotnym uzupełnieniem księgozbioru jest prenumerata czasopism specjalistycznych. Z przekazanych danych liczbowych wynika, że w roku 2013 zaplanowano ogółem prenumeratę 96 czasopism, z czego na potrzeby Instytutu Politechnicznego – 17, na co w budżecie Uczelni przewidziano kwotę 3775 zł.

Biblioteka organizuje korzystanie z baz dostępnych on-line w sieci Uczelni w ramach Wirtualnej Biblioteki Nauki: EBSCO (w tym baza AGRICOLA), baz czasopism Springera i Elseviera, Web of Knowledge, Willey-Blackwell i SCOPUS oraz czasopism Natur i Science. Ponadto biblioteka wykupiła licencje na użytkowanie bazy informacji prawnej Lex-Sigma (3 stanowiska on-line) oraz do 54 tytułów książek w czytelni ibuk.pl. Zasoby uzyskane na podstawie licencji dostępne są w całej sieci Uczelni (budynek główny, biblioteka, dom studenta) oraz dla zarejestrowanych użytkowników wi-fi. Nauczyciele akademicy mogą korzystać (po zarejestrowaniu) z zasobów WBN, Lex i ibuk również zdalnie z komputerów

domowych. Dostęp do czytelni ibuk.pl dla wszystkich zarejestrowanych użytkowników jest możliwy również z komputerów domowych.

Biblioteka PWSZ w Lesznie współpracuje również z innymi bibliotekami szkół wyższych działającymi na terenie miasta (np. z Wyższej Szkoły Humanistycznej) , z którymi prowadzi wymianę wydawnictw.

Godziny pracy Biblioteki dostosowane zostały do potrzeb studentów i nauczycieli Uczelni: od poniedziałku do soboty (52 godziny tygodniowo): W poniedziałki i soboty w godz. 9.00 - 15.00, od wtorku do piątku w godz. 9.00 – 19.00.

Na tej podstawie można ogólnie stwierdzić, że sposób funkcjonowania Biblioteki Głównej w PWSZ w Lesznie, zgromadzony w wypożyczalni i czytelniach księgozbiór i czasopisma specjalistyczne, udostępniane dla kierunku „mechanika i budowa maszyn” jednoznacznie potwierdzają wysoką jakość obudowy dydaktycznej przedmiotów nauczania, co zapewnia możliwość osiągnięcia zadeklarowanych efektów kształcenia.

Kolejnym znaczącym osiągnięciem Uczelni na drodze rozwoju jej infrastruktury dydaktycznej jest wyremontowanie i kompleksowe wyposażenie budynku głównego. Znajduje się w nim 27 sal wykładowych o powierzchni użytkowej 1898,3 m² dla 1805 studentów, 2 pracownie komputerowe o powierzchni użytkowej 145,2 m² – 50 stanowisk komputerowych dla 75 studentów, pracownia językowa o powierzchni 52,0 m² dla 24 studentów. Sale wykładowe są wyposażone w dydaktyczne zestawy multimedialne, a cały budynek jest w całości klimatyzowany i wyposażony w system sygnalizacji pożaru, monitoring, telewizję dozorową. Obiekt jest w pełni dostosowany dla osób niepełnosprawnych.

Ogromne wrażenie na ZO zrobiła świeżo oddana do użytkowania wielofunkcyjna Aula, która posiada sześć wyodrębnionych sal wykładowych dla 923 studentów, przy czym trzy z nich można połączyć w jedną salę o łącznej liczbie 660 miejsc. Obiekt jest klimatyzowany, wyposażony w sygnalizację pożarową, monitoring, telewizję dozorową. Obiekt również jest przystosowany do osób niepełnosprawnych.

Nieco słabiej na tym tle przedstawia się baza dydaktyczna Instytutu Politechnicznego, zwłaszcza ta jej część, która ulokowana jest w dwóch instytucjach podlegających Władzom Miasta Leszna, z którymi PWSZ ma podpisane odpowiednie porozumienia, tj. w Centrum Kształcenia Praktycznego oraz Zespole Szkół Technicznych. W udostępnionych Instytutowi pomieszczeniach, w wielu wypadkach wymagających remontu, zbudowano i wyposażono od podstaw 19 laboratoriów technicznych oraz 4 pracownie komputerowe (69 stanowisk komputerowych). Zajęcia audytoryjne na kierunku „mechanika i budowa maszyn” (matematyka, fizyka, grafika inżynierska i inne, przede wszystkim na studiach niestacjonarnych) odbywają się w dość schludnych, ale dalekich od komfortu, warunkach na terenie Zespołu Szkół Technicznych. Aula na 80 miejsc w pełni zabezpiecza potrzeby dydaktyczne ocenianego kierunku.

W raporcie samooceny przedstawiono szczegółowy opis laboratoriów wykorzystywanych na kierunku „mechanika i budowa maszyn”. Członkowie ZO PKA w dniach 8 i 9.03.2013 r. zapoznali się z infrastrukturą dydaktyczną Uczelni. Wizytowano m.in. laboratoria, w których realizowane są zajęcia dydaktyczne na ocenianym kierunku. W ocenie ZO wyposażenie laboratoriów spełnia w stopniu zadowalającym obowiązujące w tym względzie standardy wyższej uczelni zawodowej. Organizacja zajęć laboratoryjnych nie budzi większych zastrzeżeń. W laboratoriach dydaktycznych kierunku liczba stanowisk jest z reguły odpowiednia do powierzchni pomieszczenia i liczby studentów odbywających zajęcia (maks. 3-4 osoby / stanowisko). Dla każdego stanowiska opracowane zostały scenariusze

i pouczenia do ćwiczeń laboratoryjnych, udostępniane studentom, głównie w wersji papierowej. Na wyróżnienie zasługuje z pewnością Laboratorium pomiarów i badań wibroakustycznych oraz podstaw diagnostyki technicznej, które odbiega od pozostałych pod względem wyposażenia aparaturowego znajdujących się w nim stanowisk.

Ponieważ w Raporcie z poprzedniej wizytacji PKA na ocenianym kierunku w 2007 r. znajdowały się uwagi dotyczące bazy laboratoryjnej: „Brak jest laboratoriów z zakresu termodynamiki oraz mechaniki płynów”, ZO szczególnie wnikliwie ocenił czy i w jaki sposób skorygowano stwierdzone niedociągnięcia.

W Raporcie samooceny problem braku przedmiotowych laboratoriów został skomentowany w sposób następujący: „...część ćwiczeń z termodynamiki i mechaniki płynów realizowana jest w przedsiębiorstwie Dobrowolski Sp. z o. o. zlokalizowanym przy ulicy Obrońców Warszawy 26a we Wschowie, które produkuje pługopiaskarki, cysterny i inne urządzenia do odśnieżania. Studenci w realiach produkcji przemysłowej realizują wybrane ćwiczenia z zakresu mechaniki płynów i termodynamiki.” Jednak w czasie wizytacji okazało się, że jest to dopiero pomysł, zresztą bardzo dyskusyjny, na przyszłość i w rzeczywistości takie laboratoria po prostu nie funkcjonują. Oznacza to, że część kierunkowych efektów kształcenia zostanie osiągnięta tylko częściowo poza efektami: K_U05, K_U07, KS_U07, K_U08, KS_U08, K_U09, KS_U09, K_U13 KS_U13, a problem braku laboratoriów „Termodynamiki” i „Mechaniki płynów” jest w dalszym ciągu aktualny.

Podczas wizytacji w PWSZ w Lesznie zapoznano się z dokumentacją organizacji praktyk studenckich na ocenianym kierunku (skontrolowano m.in. dwa dzienniki praktyki). W czasie spotkania Zespołu Oceniającego z Instytutowym Kierownikiem Praktyki udostępniono wykaz kilkudziesięciu przedsiębiorstw produkcyjnych, zakładów komunikacyjnych i transportowych, firm branży motoryzacyjnej i innych z regionu, z którymi Uczelnia ma zawarte porozumienia odnośnie realizacji praktyk. Zakłady te udostępniają studentom swoją infrastrukturę, przede wszystkim w działach produkcyjnych, usługowych lub zajmujących się eksploatacją i naprawą maszyn, a także w działach związanych z projektowaniem, przygotowaniem produkcji lub procesów obsługi maszyn i pojazdów.

Ponieważ wśród współpracujących firm znajdują się również przedsiębiorstwa o znanej, międzynarodowej renomie (np. „KGHM Polska Miedź”), sposób doboru miejsca odbywania praktyk studenckich można ocenić jako prawidłowy. Nowoczesność infrastruktury technicznej i procesów zarządzania wielu z tych zakładów gwarantuje kształcenie przyszłych kadr inżynierskich o odpowiednio wysokich kwalifikacjach. Studenci na praktyki są kierowani przez Instytut do zakładów, z którymi Uczelnia ma podpisane porozumienia. Weryfikacja efektów uzyskanych w wyniku odbycia praktyk zawodowych i ich zaliczenia odbywa się częściowo w trakcie wizytacji Instytutowego Kierownika Praktyk w Zakładach, a w końcowej fazie na podstawie wpisów w dzienniku praktyki, samooceny dokonanej przez studenta oraz opinii zakładowego opiekuna praktyki lub kierownika zakładu. W opinii ZO dobrze zorganizowana, 12 tygodniowa praktyka zawodowa na ocenianym kierunku daje realne możliwości osiągnięcia obszarowych oraz prowadzących do kompetencji inżynierskich efektów kształcenia, również w zakresie nabycia niezbędnych doświadczeń inżynierskich. Dodatkowo, pracodawcy mają możliwość dogłębnego poznania potencjalnych, przyszłych pracowników oraz dokonania oceny ich wiedzy i pracowitości. Mają także możliwość wywierania wpływu na dalszy przebieg ich studiów, w sensie wyboru specjalności czy tematu przyszłej pracy dyplomowej, a także inspirowania potrzeb studentów w kierunku dalszego samokształcenia i zdobywania uprawnień zawodowych w ramach szkoleń i kursów specjalistycznych.

Podczas spotkania z zespołem wizytującym studenci wyrazili raczej umiarkowany optymizm na temat bazy lokalowej Uczelni i Instytutu: „Studenci realizują określony typ zajęć w odrębnych jednostkach. Wykorzystanie na potrzeby zajęć praktycznych pomieszczeń Centrum Kształcenia Praktycznego studenci oceniają, jako zrozumiałe z pobudek materialnych, ich zdaniem jednak, prowadzone tam kształcenie stoi na poziomie szkoły średniej technikum, a nie akademickim, głównie z uwagi na ograniczenia czasowe dostępu do laboratoriów i kadre dydaktyczną związaną z kształceniem w ramach Zespołu Szkół Technicznych w Lesznie. Studenci dostrzegają pilną potrzebę unowocześnienia laboratoriów, w których prowadzone są zajęcia praktyczne, aby dorównać potrzebom stawianym przez przyszłych pracodawców. Studenci zgłaszają również potrzebę zadbania o aktualizację sprzętu komputerowego oddanego do ich dyspozycji w ramach zajęć laboratoryjnych. Zajęcia odbywające się w gmachu głównym Uczelni związane są bezpośrednio z zagadnieniami teoretycznymi dydaktyki i dla tych potrzeb studentów są wystarczające. Wyposażenie sal w sprzęt multimedialny, ich dopasowanie do wielkości grup studenckich, czy dostęp do Internetu bezprzewodowego są w opinii studentów odpowiednie. Księgozbiory dostępne w zasobach bibliotecznych oceniono, jako wystarczające przy zachowaniu małej liczby studentów”.

Budynki, w których przebywają studenci wizytowanego kierunku są przystosowane do potrzeb osób z niepełnosprawnością ruchową w stopniu dostatecznym. Budynek Główny, w którym odbywają się zajęcia studentów kierunku „mechanika i budowa maszyn” posiada windę, podjazdy oraz dostosowane toalety. W budynkach zewnętrznych problem ten został rozwiązany tylko częściowo. W tej kwestii wyrazili również swoje opinie studenci ocenianego kierunku podczas spotkania z ZO: „Dostosowanie bazy dydaktycznej do potrzeb osób z niepełnosprawnościami w opinii studentów postępuje we właściwym kierunku, przy czym nadal jest niewystarczające. Studenci wyliczają wprowadzone udogodnienia w postaci nagłośnienia sal wykładowych, udostępnienie dodatkowej windy i toalet dla osób z niepełnosprawnością ruchową, lecz dalej występujący problem braku przystosowania sal wykładowych i stanowisk laboratoryjnych dla osób na wózku inwalidzkim, czy niepełnosprawnych manualnie”.

Ocena końcowa 5 kryterium ogólnego: znacząco

Syntetyczna ocena opisowa stopnia spełnienia kryterium szczegółowego

Baza dydaktyczna, którą posiada Instytut Politechniczny i którą udostępniają instytucje zewnętrzne, zaspokaja potrzeby procesu dydaktycznego prowadzonego na kierunku „mechanika i budowa maszyn”. Wizytowane sale wykładowe i laboratoria spełniają wymagania stawiane obiektom dydaktycznym zawodowej uczelni technicznej. Jednak, z braku wystarczających środków finansowych, nie są one systematycznie unowocześniane i wyposażone, co powoduje, że się szybko dewaluują. Problemy lokalowe Uczelni prowadzą do obniżenia jakości oferowanego kształcenia. Z uwagi na prowadzenie zajęć w laboratoriach szkół średnich studenci dostrzegają potrzebę unowocześnienia stanowisk i dostosowania ich do wymogów firm, w których odbywają praktyki.

Szczególne niepokojący jest fakt, że od początku istnienia kierunku brakuje laboratorium „Termodynamiki” i „Mechaniki płynów” i przez te wszystkie lata nie wypracowano skutecznego i trwałego rozwiązania tego problemu, tym bardziej, że w zaleceniach Raportu ZO PKA po wizytacji w 2007 roku były na ten temat szczegółowe zapisy.

Zasoby biblioteczne PWSZ w Lesznie i sposób funkcjonowania biblioteki można uznać za w pełni wystarczające dla potrzeb dydaktycznych na kierunku „mechanika i budowa maszyn”.

Infrastruktura dydaktyczna nie została w pełni przystosowana do potrzeb osób niepełnosprawnych z wadami narządów ruchu, ale działania Władz Uczelni w kierunku pełnego przystosowania wszystkich użytkowanych przez studentów obiektów dla potrzeb osób z niepełnosprawnościami postępuje.

6. Badania naukowe prowadzone przez jednostkę w zakresie obszaru/obszarów kształcenia, do którego został przyporządkowany oceniany kierunek studiów

Rezultaty prowadzonych badań naukowych są wykorzystywane w procesie kształcenia; na kierunkach o profilu ogólnoakademickim jednostka stwarza studentom możliwość uczestnictwa w badaniach naukowych oraz zdobycia wiedzy i umiejętności przydatnych w pracy naukowo-badawczej.

Instytut Politechniczny PWSZ w Lesznie realizujący kształcenie na kierunku „mechanika i budowa maszyn” na poziomie studiów I stopnia o profilu praktycznym jest jednostką typowo dydaktyczną i w ramach swojej podstawowej działalności statutowej nie ma obowiązku prowadzenia badań naukowych. Nie otrzymuje na ten cel żadnej dotacji z MNiSW.

W opinii ZO pewne możliwości prowadzenia własnych badań naukowych, przy zminimalizowanych nakładach finansowych, wnosi skromna baza laboratoryjna zlokalizowana w Centrum Kształcenia Praktycznego.

Rozmowy przeprowadzone przez ZO PKA ze studentami, a także brak w przedstawionym podczas wizytacji wykazie publikacji naukowych monografii z udziałem studentów ocenianego kierunku, iż stopień pozyskania studentów do badań naukowych jest niewystarczający. Większość inicjatyw naukowych realizowanych przez studentów wynika z ich własnych zainteresowań i powiązana jest z działalnością w kole naukowym „Politechnik”, bądź procesem dyplomowania.

Ocena końcowa 6 kryterium ogólnego: nie dotyczy

Syntetyczna ocena opisowa stopnia spełnienia kryterium szczegółowego

Uczelnia nie ma obowiązku prowadzenia własnych badań naukowych, zmierza jednak do ich prowadzenia, czego wymiernym przykładem jest próba angażowania się w prace badawczo-rozwojowe realizowane przez zakłady przemysłowe regionu.

Studenci ocenianego kierunku mają teoretyczną możliwość realizowania się naukowo, jednak wyłącznie w zakresie koła naukowego „Politechnik”, które nie działa dynamicznie.

Pracownicy Instytutu nie prowadzą naboru wśród studentów do badań naukowych, które są realizowane w obrębie wizytowanego kierunku.

7. Wsparcie studentów w procesie uczenia się zapewniane przez Uczelnię

- 1) Zasady i procedury rekrutacji studentów są przejrzyste, uwzględniają zasadę równych szans i zapewniają właściwą selekcję kandydatów na dany kierunek studiów;

Analiza zasad rekrutacji dla kierunku Mechanika i Budowa Maszyn wykazuje, iż regulacje te nie dyskryminują żadnej grupy kandydatów, mimo oczywistych predyspozycji ze strony absolwentów techników o profilu mechanicznym. Niepokojącym jest dla studentów fakt, iż przyjmowani są wszyscy kandydaci aplikujący na studia, bez warunków umożliwiających dobór kandydatów o wiedzy i umiejętnościach niezbędnych do uzyskania zakładanych efektów kształcenia. Powyższe skutkuje znaczącym odsiewem wśród studentów pierwszego roku, którzy obierają kierunek bez stosownego przygotowania z przedmiotów ścisłych, np. fizyki, czy obniżeniem jakości kształcenia spowodowanym potrzebą wyrównywania różnic programowych. Przy zachowaniu obecnych zasad rekrutacji, niezbędnym wydaje się przeprowadzenie szerszych konsultacji dla prawidłowego określenia programu studiów, czy też systemu weryfikacji właściwości przyznawania liczby punktów ECTS, w szczególności dla przedmiotów ścisłych i specjalistycznych.

- 2) system oceny osiągnięć studentów jest zorientowany na proces uczenia się, zawiera standardowe wymagania i zapewnia przejrzystość oraz obiektywizm formułowania ocen;

Zdaniem przedstawiciela studentów w ZO system oceny osiągnięć studenta nie wykazuje działania stymulującego do uczenia się. Zaznaczyć należy, iż studenci posiadają szczególne zastrzeżenia do wymagań systemu oceny osiągnięć na jego podstawie ocen. Z niezadowoleniem spotkał się również system cyklicznej oceny osiągnięć w postaci sesji egzaminacyjnej trwającej dziewięć dni. Zdaniem studentów jest to niewystarczający okres czasu, w szczególności, gdy egzaminy odbywają się w codziennie przez 5 dni, a sesja poprawkowa odbywa się w pierwszym tygodniu zajęć kolejnego semestru. Wskazana procedura oceny studentów powoduje, iż osoby, które nie zaliczą przedmiotu w pierwszym terminie, automatycznie generują zaległości na następnym semestrze studiów.

Niepokojące wydają się przypadki sygnalizowane przez studentów, gdy prowadzący przeprowadza inną formę rozliczenia zajęć niż została ustalona np. zamiana zaliczenia na egzamin podczas trwania sesji, czy zlecenie pracy w domu zamiast przeprowadzenia regularnych zajęć ćwiczeniowych. Należy zwrócić uwagę na wprowadzenie większej standaryzacji wymagań dotyczących poszczególnych ocen oraz zwiększenia ich transparentności.

- 3) struktura i organizacja programu ocenianego kierunku studiów sprzyja krajowej i międzynarodowej mobilności studentów;

Studenci kierunku MiBM negatywnie wypowiadają się w zakresie możliwości mobilności stworzonych przez Uczelnię. Mała oferta uczelni współuczestniczących w programach wymiany, brak ofert wymiany przy znajomości innego języka obcego niż niemiecki, brak wystarczającego wsparcia finansowego osób wyjeżdżających, czy problemy z respektowaniem umów bilateralnych po powrocie z wymiany studenckiej, to główne i powszechne w opinii studenckiej czynniki odstrasżające od udziału w omawianych

programach. Studenci jednocześnie sugerują, iż Instytut prowadzi niewystarczającą politykę informacyjną i szkoleniową w zakresie popularyzacji możliwości wynikających z uczestnictwa w europejskim systemie akumulacji i transferu punktów, gdyż sprowadza się ona do wyjaśnienia zasad określania ich liczby, momentu przyznawania i pojęcia długu punktowego. Zaznaczyć należy również, iż Uczelnia dostrzega problem opisując go w raporcie samooceny, nie podejmując jednocześnie zdecydowanych kroków w celu zmiany obecnej sytuacji.

- 4) system pomocy naukowej, dydaktycznej i materialnej sprzyja rozwojowi naukowemu, społecznemu i zawodowemu studentów oraz skutecznemu osiągnięciu założonych efektów kształcenia.

Opieka naukowa sprawowana nad studentami kierunku przedstawiana jest w pozytywnie, choć zauważalne są problemy wynikające ze specyfiki Uczelni. Studenci wskazują na nieuniknione problemy w kontakcie osobistym z prowadzącymi, którzy mimo przeprowadzania konsultacji zgodnie z określonym grafikiem, nie są stale obecni na Uczelni, przez co kontakt z nimi jest ograniczony. Problem ten został odnotowany, jako szczególnie uciążliwy w związku z systemem obierania promotorów dla przewodu dyplomowego, który w szczególności obarcza pracowników samodzielnych - do 15 dyplomantów, podczas gdy doktorzy prowadzą dyplomantów w liczbie nieprzekraczającej 5 osób. Przy omawianiu punktu należy również zaznaczyć, iż wsparcie finansowe Władz Instytutu dla studenckiej aktywności naukowej w ramach koła naukowego jest niewystarczające, gdyż nie pozwala na realizację ambitniejszych projektów wymagających większego nakładu funduszy. Studenci ponadto relacjonują znikome możliwości w zakresie wpływu na przedmioty obieralne, ich zakres czy dostępną pulę. Podczas spotkania z ZO PKA zażalenia studentów wpłynęły również na szczątkową dostępność informacji związanych z kształceniem i organizacją procesu kształcenia.

Rozwiązywanie problemów i skarg zgłaszanych przez studentów odbywa się sprawnie przy wykorzystaniu nieformalnych dróg postępowania, z udziałem pracownic sekretariatu Instytutu. Tego typu system rozpatrywania skarg i wniosków studentów, choć efektywny dla studentów, nie pozwala na sprawne monitorowanie zgłoszeń oraz nadzór nad ich ewaluacją.

Studenci wizytowanego kierunku przedstawiali niską świadomość w zakresie istnienia sylabusów, a co za tym idzie określenie ich kompletności i przydatności w procesie uczenia się nie było możliwe. Studenci uważają, że proponowana przez prowadzących podczas pierwszych zajęć w semestrze literatura jest wystarczająca do opanowania zagadnień poruszanych podczas zajęć.

Wsparcie studentów w rozwoju kulturowym i społecznym jest realizowane przez Uczelnię w sposób zadowalający za sprawą organizacji szerokiego wachlarza imprez tematycznych.

Zakres opieki materialnej i socjalnej oferowanej studentom oceniany jest przez studentów skrajnie – z jednej strony pozytywnie oceniany jest dostęp do miejsc w domu studenckim Uczelni, z drugiej strony negatywnie oceniana jest praca komisji stypendialnej z uwagi na brak dyżurów i wsparcia przy składaniu wniosku, niski próg maksymalnej kwoty ubiegania się o stypendium (602 zł przy możliwych na mocy Ustawy 850,2zł). Studenci zaznaczają, iż z uwagi na zawichość wymagań określonych w Regulaminie przyznawania świadczeń pomocy materialnej dla studentów PWSZ w Lesznie, znaczna ich liczba rezygnuje z ubiegania się o ustawowe stypendia. Jednocześnie analiza wydanych przez Komisję Stypendialną decyzji wykazuje, iż są one formułowane w sposób zrozumiały i zawierają wszelkie wymagane w toku administracyjnym informacje.

Negatywnie należy ocenić brak starań Instytutu w zakresie wprowadzenia dla studentów odrębnych mechanizmów motywacyjnych, które miałyby na celu mobilizację do osiągnięcia lepszych efektów kształcenia. Jedynym czynnikiem motywacyjnym dla studentów realizowanym jest za sprawą ustawowego stypendium rektora/ministra dla najlepszych studentów, przy czym w ich opinii wysokość świadczenia nie jest zadowalająca i mobilizująca do nauki.

Poza wspomnianymi powyżej, słabymi stronami procesu kształcenia **w opinii studentów** jest niski poziom kształcenia akademickiego w zakresie praktycznym, brak treści obieralnych dla przedmiotów w ramach studiowanego kierunku, przestarzałe laboratoria, brak wystarczającego wsparcia dla wymiany studenckiej i brak wystarczającego finansowania aktywności naukowej studentów.

Mocnymi stronami studiowania na wizytowanym kierunku są dla studentów m.in. wysoki prestiż Uczelni w najbliższym rejonie, jako dostosowującej ofertę kierunków do wymagań otoczenia i możliwość uczestniczenia w zajęciach z prowadzącymi z dużych ośrodków akademickich.

Ocena końcowa 7 kryterium ogólnego³ w ocenie eksperta studenckiego: znacząco

Syntetyczna ocena opisowa stopnia spełnienia kryteriów szczegółowych

- 1) Zniesienie progu punktowego podczas rekrutacji, skutkuje naborem maturzystów o niewystarczających predyspozycjach do studiowania w ramach wizytowanego kierunku. Efekt jest zauważalny w znaczącym odsiewie studentów po pierwszym roku studiów.
- 2) System oceniania wymaga ujednoczenia i nadzoru. Sposób przeprowadzania sesji egzaminacyjnej, w tym poprawkowej, wymaga zmian. Niepokojące wydają się przypadki sygnalizowane przez studentów, gdy prowadzący przeprowadza inną formę rozliczenia zajęć niż została ustalona np. zamiana zaliczenia na egzamin podczas trwania sesji, czy zlecenie pracy w domu zamiast przeprowadzenia regularnych zajęć ćwiczeniowych. Należy zwrócić uwagę na wprowadzenie większej standaryzacji wymagań dotyczących poszczególnych ocen oraz zwiększenia ich transparentności.
- 3) Mobilność studencka w ramach kierunku praktycznie nie istnieje, a Władze Instytutu nie podejmują stanowczych kroków w celu internacjonalizacji procesu kształcenia.
- 4) System obierania promotorów prac dyplomowych wymaga dopracowania. Należy zwrócić szczególną uwagę na usprawnienie systemu informacyjnego związanego z prowadzonym na kierunkach kształceniem. System wsparcia socjalnego i materialnego studentów wymaga analizy pod kątem usprawnienia kontaktu i pomocy studentowi.

8. Jednostka rozwija wewnętrzny system zapewniania jakości zorientowany na osiągnięcie wysokiej kultury jakości kształcenia na ocenianym kierunku studiów

- 1) Jednostka wypracowała przejrzystą strukturę zarządzania kierunkiem studiów oraz dokonuje systematycznej, kompleksowej oceny efektów kształcenia; wyniki tej oceny stanowią podstawę rewizji programu studiów oraz metod jego realizacji zorientowanej na doskonalenie jakości jego końcowych efektów,

W Instytucie Politechnicznym funkcjonuje Uczelniany System Zapewnienia Jakości Kształcenia, który został zaktualizowany Uchwałą nr 2/2013 Senatu Państwowej Wyższej Szkoły Zawodowej im. J. A. Komeńskiego w Lesznie z dnia 17 stycznia 2013 r. Głównymi celami USZJK jest osiągnięcie wysokiej jakości kształcenia, stałe monitorowanie

i podnoszenie jakości kształcenia, systematyczna i kompleksowa ocena efektów kształcenia, podnoszenie rangi pracy dydaktycznej, zwiększenie szans absolwentów na rynku pracy, informowanie kandydatów na studia o jakości kształcenia i kwalifikacjach absolwentów oraz podnoszenie atrakcyjności i konkurencyjności oferty edukacyjnej. System ten swoim zakresem obejmuje monitorowanie kwalifikacji nauczycieli akademickich i badanie warunków ich rozwoju, ocenę jakości prowadzonych zajęć dydaktycznych, monitorowanie warunków kształcenia, monitorowanie i doskonalenie programów kształcenia, weryfikację zakładanych efektów kształcenia, ocenę dostępności informacji na temat kształcenia, ocenę mobilności studentów, śledzenie losów absolwentów, ocenę aktywności naukowo-badawczej jednostki, ocenę funkcjonowania Biura Karier, a także zapobieganie zjawiskom nieprawidłowym (patologicznym).

Instrumentami służącymi do realizacji powyższego służą wewnętrzne akty prawne, a mianowicie:

- Uchwała nr 89/2012 Senatu PWSZ im. Jana Komeńskiego w Lesznie z dnia 29 listopada 2012 r. w sprawie powołania Senackiej Komisji ds. Kształcenia na kadencję 2012-2016 (w kompetencjach komisji jest opiniowanie wniosków o powołanie nowych kierunków studiów oraz specjalności, opiniowanie planów studiów i programów nauczania, opiniowanie Zasad przyjęć na studia oraz rozmiarów kształcenia na poszczególnych kierunkach studiów, opiniowanie projektów regulaminu studiów i jego zmian, opiniowanie planów i programów studiów podyplomowych oraz kursów doszkalających oraz opiniowanie innych spraw należących do kompetencji Senatu w zakresie kształcenia),
- Uchwała nr 80/2009 Senatu z dnia 19 listopada 2009 r. w sprawie zatwierdzenie wzoru arkuszy ocen okresowych nauczycieli akademickich,
- Zarządzenie nr 27/2007 Rektora PWSZ im. J. A. Komeńskiego w Lesznie w sprawie utworzenia własnego funduszu stypendialnego oraz Zasad udzielania pracownikom Uczelni stypendiów doktorskich i habilitacyjnych i w sprawie dofinansowania udziału pracowników w kształceniu i doszkalceniu,
- Zarządzenie nr 12/2009 Rektora z dnia 21 lipca 2009 r. w sprawie zasięgnięcia opinii studentów o wypełnianiu obowiązków dydaktycznych przez nauczycieli akademickich oraz powołania w Instytutach Zespołów ds. oceny realizacji prac dyplomowych, jako elementu oceny jakości kształcenia od roku akademickiego 2009/2010,
- Zarządzenie nr 20/2011 r. Rektora z dnia 30 sierpnia 2011 r. w sprawie szczególnych Zasad i trybu sprawowania opieki naukowo-dydaktycznej nad pracami dyplomowymi studentów studiów stacjonarnych, niestacjonarnych i podyplomowych,
- Zarządzenie nr 7/2012 Rektora z dnia 30 marca 2012 r. w sprawie oceny nauczycieli akademickich,
- Uchwała nr 10/2012 Senatu PWSZ z dnia 10 kwietnia 2012 r. w sprawie określenia efektów kształcenia dla studiów prowadzonych w PWSZ im. J. A. Komeńskiego w Lesznie,
- Uchwała nr 2/2013 Senatu z dnia 17 stycznia 2013 r. w sprawie Uczelnianego Systemu Zapewnienia Jakości Kształcenia,
- Uchwała nr 3/2013 Senatu z dnia 18 stycznia 2013 r. w sprawie powołania Uczelnianej Komisji ds. Jakości Kształcenia na okres kadencji 2012-2016 (w skład tej Komisji wchodzi pełnomocnik Rektora ds. Jakości Kształcenia jako przewodniczący, po jednym przedstawicielu instytutu zgłoszonym przez dyrektorów instytutów oraz kierownika Studium Języków Obcych oraz przedstawiciel Samorządu Studenckiego. Do zadań

powyższej Komisji należy przede wszystkim projektowanie i doskonalenie USZJK, ustalanie polityki określającej cele i strategię zapewnienia i doskonalenia jakości kształcenia, określanie procedur postępowania diagnostycznego przedkładanie Rektorowi propozycji zmian w funkcjonowaniu USZJK, ocena wdrażania USZJK w Instytutach oraz ustalanie zasad gromadzenia, analizowania i wykorzystywania informacji na temat jakości kształcenia.

W instytucie Politechnicznym funkcjonuje Instytutowy Zespół ds. Jakości Kształcenia powołany zgodnie z Uchwałą nr 2/2013 Senatu PWSZ im. J. A. Komeńskiego w Lesznie z dnia 17 stycznia 2013 r. przez Dyrektora Instytutu decyzją nr R-P-122-0705-4/2013 z dnia 17 stycznia 2013 r. Zespół ten jest odpowiedzialny za obiektywną ocenę wdrażania systemu zapewnienia jakości kształcenia w Instytucie. W kompetencjach powyższego Zespołu jest przedkładanie, w terminie do końca sierpnia każdego roku, sprawozdania z funkcjonowania USZJK wyżej wspomnianej Uczelnianej Komisji ds. Jakości Kształcenia oraz Dyrektorowi Instytutu, ocena wdrażania Uczelnianego Systemu Zapewnienia Jakości Kształcenia w Instytucie, przedstawianie Uczelnianemu Zespołowi ds. Jakości Kształcenia propozycji zmian w funkcjonowaniu USZJK, a także opracowywanie i wdrażanie władnych procedur podnoszenia jakości kształcenia w Instytucie Politechnicznym wynikających ze specyfikacji prowadzonych kierunków studiów (m. In. „mechanika i budowa maszyn”).

- ocena systemu upowszechniania informacji dotyczących wyników monitorowania jakości procesu kształcenia i uzyskiwanych efektów kształcenia, oraz wprowadzanych zmian.

Działania zmierzające do zapewnienia wysokiej jakości kształcenia w PWSZ w Lesznie reguluje zestaw uczelnianych aktów prawnych i powołanych (oraz działających) w oparciu o nie organów uczelni i zespołów specjalistycznych. Nadrzędnym dokumentem jest Senacka Komicja ds. Kształcenia na kadencję 2012-2016. W proces zarządzania kierunkiem włączone są: Rektor, Uczelniana Komisja ds. Oceny Nauczycieli Akademickich, Rektorska Komisja ds. Zatrudnienia i Zmiany Stanowisk Nauczycieli Akademickich, Uczelniana Komisja ds. Jakości Kształcenia, Instytutowy Zespół ds. Jakości Kształcenia, Pełnomocnik Rektora ds. Jakości Kształcenia, Dyrektor Instytutu Politechnicznego, Uczelniany Koordynator ds. KRK. Wszystkie one powołane zostały i pracują w oparciu o nadane im regulaminy i statuty przez Senat, Rektora lub dyrektora Instytutu.

Aktem prawnym decydującym o Jakości Kształcenia jest Uchwała Senatu nr 2/2013 z dnia 17 stycznia 2013 r. Wymieniony wyżej zbiór organów i aktów prawnych zapewnia zdaniem ZO efektywny nadzór nad jakością kształcenia w zakresie analizy efektów i mechanizmów służących jego monitorowaniu i doskonaleniu. Posiłkując się wynikami pracy Biura Karier oraz wynikami przeprowadzanych ankiet wśród studentów, hospitacji zajęć, okresową oceną procesu dyplomowania Instytutowy Zespół ds. Jakości Kształcenia na kierunku MiBM ma możliwość wszechstronnej analizy jakości zarówno w zakresie efektów kształcenia, realizacji standardów i uwzględnienia potrzeb interesariuszy zewnętrznych i wewnętrznych.

Skuteczność systemu upowszechniania informacji dotyczących wyników monitorowania jakości kształcenia jest dobrze oceniany przez władze i pracowników. Nie w pełni natomiast przez studentów.

Studenci mają utrudniony dostęp do informacji związanych z aktualną działalnością Uczelnianej Komisji ds. Jakości Kształcenia, gdyż informacje te nie zostają dostatecznie upubliczniane. Studenci dowiadują się o efektach pracy Komisji empirycznie, np. za sprawą braku zajęć z prowadzącym, który w ankietowaniu otrzymał niską ocenę. Studenci nie mają

świadomości nt. występowania w Uczelni systemu monitorowania uzyskiwanych efektów kształcenia, a poziom informacji na jego temat jest znikomy. Obecność studenta w posiedzeniach UKJK, czy Rad Instytutu nie zawsze jest wystarczającym medium informacyjnym w przypadku chęci poinformowania o statusie jej prac większej liczby studentów.

Informacje dotyczące wyników monitorowania jakości procesu kształcenia i uzyskiwanych efektów prezentowane są na stronie internetowej Uczelni.

- 2) w procesie zapewniania jakości i budowy kultury jakości uczestniczą pracownicy, studenci, absolwenci oraz inni interesariusze zewnętrzni.

Studenci mają poczucie, że ich głosy wyrażone w ankietach nie zawsze są brane pod uwagę. Wskazywali jednak na przypadki pozytywnej reakcji władz na opinie studentów. Istnieje różnica w ocenie ww. zagadnień przez aktyw studentki i szeregowych studentów.

Pracownicy biorą główny udział w pracach nad wprowadzeniem KRK, przez co w dużej części są zaangażowani i świadomi ważności wysokiej jakości kształcenia.

Najbardziej świadomą i aktywną grupą interesariuszy wewnętrznych są organy władz wszystkich szczebli. Oprócz omówionej w p. 2. aktywności Konwentu nie stwierdzono innych form działalności interesariuszy zewnętrznych w odniesieniu do oceny jakości kształcenia.

Ze spotkań z grupą studentów wynikają postulaty by przedstawiciele studentów w kolejalnych organach Uczelni oraz przedstawiciele Parlamentu Studentów RP byli bardziej aktywni w zakresie informowania szerokich grup o wynikach prac w zakresie dostosowania efektów kształcenia do wymagań i oczekiwań pracodawców oraz o idei KRK.

Studenci obecni podczas spotkania z ZO PKA określili udział w procesie zapewniania jakości kształcenia jako bierny i sprowadzający się wyłącznie do wypełniania ankiet. Aspekt ten jest błędny, lecz częściowo wynika ze słabej polityki informacyjnej Instytutu w zakresie działań Systemowych, jak też braku odpowiednich konsultacji społecznych wśród studentów i ich przedstawicieli z organów Uczelnianych. Należy zauważyć, iż Władze Instytutu podejmują działania w celu wprowadzenia opinii studenckiej podczas posiedzeń jego organów, w dalszym ciągu jednak, nie jest ona związana z współpracą nad ewaluacją zebranych informacji, a opiniowaniem gotowych propozycji. Studenci uważają, iż są traktowani w Systemie wyłącznie jako odbiorcy i nie mają możliwości aktywnego zgłaszania postulatów pod rozpatrzenie dla dostosowania kierunku do ich wymagań. Powyższe wynika również z faktu, iż studenci relacjonują znikome poczucie wsparcia ze strony własnych przedstawicieli w organach Uczelni, niezwiązanych z potrzebami i stanowiskiem reprezentowanym przez studentów konkretnego kierunku. Powyższy sposób działania nie wpływa pozytywnie na aktywizację beneficjentów procesu kształcenia, do udziału w procesie podnoszenia jego jakości. Należy jednocześnie zauważyć, iż studenci obecni podczas spotkania z ZO PKA są zainteresowani uczestnictwem w Systemie na bardziej świadomej płaszczyźnie, przy czym wnioskuje o dodatkowe szkolenia w zakresie ich wpływu na jakość kształcenia w obrębie Uczelni, jeśli nie mają kojarzyć jej wyłącznie z ankietami ewaluacyjnymi. W tym względzie zintensyfikować należy udział przedstawicieli studentów w organach kolejalnych Uczelni i przedstawicieli Parlamentu Studentów RP w procesie dostosowywania efektów kształcenia do aktualnego poziomu wiedzy i wymagań otoczenia społeczno-gospodarczego Uczelni, gdyż udział swoich przedstawicieli przez studentów jest niezauważalny.

Tabela nr 1 Ocena możliwości realizacji zakładanych efektów kształcenia

Zakładane efekty kształcenia	Program i plan studiów	Kadra	Infrastruktura dydaktyczna/biblioteka	Działalność naukowa	Działalność międzynarodowa	Organizacja kształcenia
wiedza	+	+	+		+	+
umiejętności	+	+	+		+/-	+
kompetencje społeczne	+	+	+		+/-	+

+ - pozwala na pełne osiągnięcie zakładanych efektów kształcenia

+/- - budzi zastrzeżenia - pozwala na częściowe osiągnięcie zakładanych efektów kształcenia

- - nie pozwala na osiągnięcie zakładanych efektów kształcenia

Ocena końcowa 8 kryterium ogólnego³: w pełni

Syntetyczna ocena opisowa stopnia spełnienia kryteriów szczegółowych

1) Działanie zarówno na poziomie uczelni, Instytutu Politechnicznego jak i osób odpowiedzialnych za kształcenie na kierunku MiBM doprowadziły do powstania instytucjonalnych ram zarządzania kierunkiem i prowadzenia kształcenia oraz doskonalenia efektów kształcenia zgodnie z przyjętymi założeniami i potrzebami pracodawców. Należy podkreślić, że okres powołania pewnych organów lub uchwalenia niektórych aktów prawnych jest nieodległy i prace nad ich wdrożeniem trwają. Do innych prac nad doskonaleniem kształcenia należy odnieść się z uznaniem.

Dostęp studentów do aktualnych informacji związanych z Systemem Zapewniania Jakości Kształcenia jest niewystarczający.

2) Udział interesariuszy zewnętrznych w procesie zapewnienia jakości kształcenia można uznać za niewystarczający. Poprawa w tym względzie jest zauważalna od chwili powołania w skład Konwentu przedstawicieli Regionalnej Izby Przemysłowo-Handlowej oraz Rady Dyrektorów firm, w których odbywają się studia dualne. Udział interesariuszy wewnętrznych w procesie zapewnienia jakości kształcenia jest różnorodny. Bardzo duże jest zaangażowanie władz oraz grupy nauczycieli akademickich. Mało aktywny jest też ogół studentów, choć ich przedstawiciele w organach kolegialnych biorą udział w weryfikacji efektów kształcenia. Zauważalne są starania w kierunku włączenia opinii studentów przy podejmowaniu istotnych dla Instytutu decyzji. Organy Samorządowe muszą zwrócić uwagę na uwidocznienie swojej aktywności w ramach prac organów kolegialnych Uczelni i Instytutu.

9. Podsumowanie

Tabela nr 2 Ocena spełnienia kryteriów oceny programowej

L.p.	Kryterium	Stopień spełnienia kryterium				
		wyróżniająco	w pełni	znacząco	częściowo	niedostatecznie
1	koncepcja rozwoju kierunku		X			
2	cele i efekty kształcenia oraz system ich weryfikacji			X		
3	program studiów		X			
4	zasoby kadrowe		X			
5	infrastruktura dydaktyczna			X		
6	prowadzenie badań naukowych ²	nie dotyczy				
7	system wsparcia studentów w procesie uczenia się			X		
8	wewnętrzny system zapewnienia jakości		X			

Założona koncepcji kształcenia na kierunku mechanika i budowa maszyn koresponduje do misji i strategii Uczelni oraz planu działania Instytutu Politechnicznego znajdując odbicie w przyjętych efektach kształcenia. Oferta kształcenia na kierunku jest różnorodna, co do treści i form, zapewniająca podstawy rozwoju innowacyjności i elastycznego reagowania na potrzeby otoczenia.

Istnieją instytucjonalne i rzeczywiste formy uwzględniania opinii zewnętrznych interesariuszy w odniesieniu do koncepcji kształcenia. ZO formułuje opinię o konieczności szerszego włączenia i zaktywizowania w prace nad formami i efektami kształcenia w szczególności studentów.

² Ocena obligatoryjna jedynie dla studiów II stopnia i jednolitych magisterskich.

Efekty kierunkowe w kategorii wiedzy oraz kompetencji społecznych pokrywają wszystkie efekty obszarowe a w kategorii umiejętności brak odniesienia do efektów T1P_U3, T1P_U17, T1P_U18 i T1P_U19. dla pierwszego poziomu kwalifikacji i profilu praktycznego. W wykazie kierunkowych efektów kształcenia brak odniesienia do efektów kształcenia prowadzących do uzyskania kompetencji inżynierskich.

Zaleca się jednak jednoznaczne określenie dyscyplin naukowych, do których odnoszą się kierunkowe efekty kształcenia.

Zakładane efekty kształcenia, treści programowe, formy i metody dydaktyczne stanowią spójną całość Sposób formułowania efektów kształcenia dla poszczególnych modułów zrozumiały i pozwala na sformułowanie klarownego systemu weryfikacji. Jednak nie wszystkie moduły zostały opracowane zgodnie z KRK. Należy zwrócić uwagę na wprowadzenie większej standaryzacji wymagań dotyczących oceniania osiągniętych poszczególnych efektów kształcenia oraz zwiększenia ich transparentności.

Realizowany program studiów w części dotyczącej kształcenia w oparciu o KRK (I r.), a także w oparciu o standardy kształcenia na kierunku MiBM (II – IV) umożliwi osiągnięcie każdego z określonych celów oraz ogólnych i szczególnych efektów kształcenia absolwenta. Biorąc pod uwagę matrycę efektów kształcenia na kierunku MiBM, plany studiów i ich merytoryczną zawartość (treści programowe) oraz formy i metody dydaktyczne omówione wyżej można stwierdzić, że tworzą one spójną całość w odniesieniu do standardów kształcenia jak i KRK.

Należy jednak uzupełnić brakujące kary modułów precyzujące efekty modułowe, treści programowe, formy zajęć oraz stosowane metody dydaktyczne co utrudniło kompleksową opinię.

Bardzo dobre pracuje Biuro Karier zarówno od strony metodologicznej jak i od strony zakresu wykonanych zadań oraz zamierzeń, które realizuje badanie losów absolwentów, sposobów dostosowania efektów kształcenia do potrzeb pracodawców jak i ich wpływu na kształtowanie struktury efektów kształcenia.

Studenci nie mają wystarczającej świadomości dotyczącej opisów kierunku w oparciu o efekty kształcenia. Instytut podejmuje starania w celu dostosowania programu studiów do wymagań studentów. Należy zwrócić uwagę na intensyfikację konsultacji ze studentami w ramach poszczególnych kierunków oraz większe rozpowszechnienie wśród studentów możliwości indywidualizacji procesu kształcenia.

Niepokojące wydają się przypadki sygnalizowane przez studentów, gdy prowadzący przeprowadza inną formę rozliczenia zajęć niż została ustalona np. zamiana zaliczenia na egzamin podczas trwania sesji, czy zlecenie pracy w domu zamiast przeprowadzenia regularnych zajęć ćwiczeniowych. Należy zwrócić uwagę na wprowadzenie większej standaryzacji wymagań dotyczących poszczególnych ocen oraz zwiększenia ich transparentności.

Zostały spełnione warunki formalne, pozwalające zaliczyć wszystkich przedstawionych nauczycieli akademickich do minimum kadrowego na kierunku „mechanika i budowa maszyn” o profilu praktycznym. Obsada zajęć jest prawidłowa. Przedmioty kierunkowe prowadzone są przez nauczycieli akademickich reprezentujących dyscypliny naukowe związane z co również potwierdza aktualne dorobek naukowy. Polityka kadrowa prowadzona w PWSZ w Lesznie ukierunkowana jest na zapewnienie stabilności kadry dydaktycznej, poprzez zwiększenie liczby nauczycieli, dla których Uczelnia stanowi podstawowe miejsce pracy.

Baza dydaktyczna, którą posiada Instytut Politechniczny, i którą udostępniają instytucje zewnętrzne, zaspokaja potrzeby procesu dydaktycznego prowadzonego na kierunku

„mechanika i budowa maszyn” jednak z braku wystarczających środków finansowych, nie są one systematycznie unowocześniane i wyposażone, co powoduje, że się szybko dewaluują. Szczególnie niepokojący jest fakt, że od początku istnienia kierunku brakuje laboratorium „Termodynamiki” i „Mechaniki płynów” i przez te wszystkie lata nie wypracowano skutecznego i trwałego rozwiązania tego problemu, tym bardziej, że w zaleceniach Raportu ZO PKA po wizytacji w 2007 roku były na ten temat szczegółowe zapisy.

Mimo, że Uczelnia nie ma obowiązku prowadzenia własnych badań naukowych, zmierza jednak do ich prowadzenia, czego wymiernym przykładem jest próba angażowania się w prace badawczo-rozwojowe realizowane przez zakłady przemysłowe regionu.

Studenci ocenianego kierunku mają teoretyczną możliwość realizowania się naukowo, jednak wyłącznie w zakresie koła naukowego „Politechnik”, które nie działa dynamicznie.

Wymiana międzynarodowa pracowników jak i studentów jest znikoma, mimo istniejących możliwości i Władze Instytutu powinny zintensyfikować działania w tym zakresie.

Działanie zarówno na poziomie uczelni, Instytutu Politechnicznego jak i osób odpowiedzialnych za kształcenie na kierunku doprowadziły do powstania instytucjonalnych ram zarządzania kierunkiem i prowadzenia kształcenia oraz doskonalenia efektów kształcenia zgodnie z przyjętymi założeniami i potrzebami pracodawców. Należy podkreślić, że okres powołania pewnych organów lub uchwalenia niektórych aktów prawnych jest nieodległy i prace nad ich wdrożeniem trwają. Do innych prac nad doskonaleniem kształcenia należy odnieść się z uznaniem. Mało aktywny jest też ogół studentów, choć ich przedstawiciele w organach kolegialnych biorą udział w weryfikacji efektów kształcenia. Dostęp studentów do aktualnych informacji związanych z Systemem Zapewniania Jakości Kształcenia jak i związanego z system wsparcia socjalnego i materialnego studentów jest niewystarczający. Zauważalne są starania w kierunku włączenia opinii studentów przy podejmowaniu istotnych dla Instytutu decyzji. Organy Samorządowe muszą zwrócić uwagę na uwidocznienie swojej aktywności w ramach prac organów kolegialnych Uczelni i Instytutu.

Tab. 2. Zmiana stopnia spełnienia kryteriów

Kryterium	Stopień spełnienia kryterium				
	wyróżniająco	w pełni	znacząco	częściowo	niedostatecznie
cele i efekty kształcenia oraz system ich weryfikacji		X			

W odpowiedzi na raport z wizytacji Rektor Państwowej Wyższej Szkoły Zawodowej im. J. A. Komeńskiego w Lesznie podziękował za „bardzo wnikliwe, rzeczowe i życzliwe uwagi” stwierdzając, że część uwag uwzględniono już podczas wizytacji. Zadeklarował jednocześnie uwzględnienie pozostałych uwag dołączając do swojej odpowiedzi dokładny harmonogram zawierający osoby odpowiedzialne, sposoby uwzględnienia uwag oraz krótkie terminy ich realizacji. W szczególności harmonogram zawiera realizację uwagi dotyczącej brakujących efektów kształcenia dając podstawą do zmiany kryterium „cele i efekty kształcenia oraz system ich weryfikacji” na „w pełni”.